Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ XIV. Скрентонъ, Па., Четверъ 21-го Червня, 1906. Число 25 — **Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, June 21, 1906. No. 25**

IX-та Головна Конвенція Руского Народ. Союза.

Отсимъ подаємо до вѣдомости всѣмъ вôдцѣламъ Руского Народного Союза, що IX. Головна Конвенція Р. Н. Союза вôдбуде ся 25. юнія т. р. и въ наступаючихъ дняхъ въ SCRANTON, PA.

Вôдъ Выдѣлу Голов. Уряду Р. Н. Союза.

Jersey City, N. J. 17. Апрѣля, 1906.

К. Кирчôвъ, предсѣтатель. **С. Ядловскій,** секретарь. **А. Шартонь,** касіеръ.

Програма IX-ои Голов. Конвенціи Р. Н. Союза.

IX. Голов. Конвенція зачне ся 25 юнія с. р. въ Scranton, Pa. въ церковнôй гали, церкви св. Й. Крестителя, улиця Бродвей, въ слѣдуючôмъ порядку:

О год. 8 рано Служба Божа и панахида въ мѣсцевôй церкви, на котру всѣ делеґаты обовязанѣ явити ся.

По богослуженю всѣ делеґаты зôйдуть ся до галѣ, почѣмъ будуть слѣдовати:

1) Отворене Конвенціи Голов. предсѣдателемъ и покликане нимъ президіи до провадженя Конвенціи.

2) Покликане секретарôвъ, черезъ президію до писаня всѣхъ ухвалъ и нарадъ пôдчасъ Конвенціи.

3) Выбôръ Комісіи зъ 3 членôвъ до верифікаціи повновластей всѣхъ делегатôвъ.

4) Выбôръ Комісіи зъ 5 членôвъ до ставленя кандидатôвъ на Голов. Уряды.

5) Выбôръ Контр. Комісіи зъ 3 членôвъ до сконтрольованя касы и касовыхъ книгъ Голов. Уряду.

6) Выбôръ Комісіи статутовои зъ 3 членôвъ.

7) Выбôръ Комісіи репортерскои зъ 2 членôвъ до публикованя въ мѣсцевыхъ ґазетахъ ходу нарадъ.

По выборѣ Комісій наступить:

а) Справоздане голов. предсѣдателя;

б) „ „ „ секретара;

в) „ „ „ касіера;

ґ) „ „ „ контрольнои комісіи.

д) Дискусія надъ справозданями.

ж) Справозданя Комісій: веріфікаційнои, кандидаційнои, шконтруючои, статутовои й репортерскои.

з) Выбôръ Голов. Уряду.

к) Ревізія статутôвъ.

л) Кôнцевѣ ухвалы.

м) Замкнене Конвенціи.

Крôмъ сего подаємо всѣмъ пп. делеґатамъ до вѣдомости, що вже въ недѣлю вôдъ полудня на дипахъ въ Scranton, Pa. будуть чекати на Васъ люде зъ Scranton, Pa., щобъ Вамъ улекшити якъ и куда зъ дипа ити. Людей тыхъ пôзнаете по знакахъ (беджахъ), синьо-жовтыхъ на якихъ буде напись Committee.

К. Кирчôвъ, предсѣдатель. **С. Ядловскій,** секретарь. **А. Шартонь,** касіеръ.

Вп. Пп. секретарѣ Р. Н. Союза.

Въ виду надходячои IX-ои Голов. Конвенціи, сею дорогою пригадую вамъ, що кождый членъ є обовязаный заплатити 25 ц. на покритє коштôвъ Конвенціи. Хто не заплатить до трехъ мѣсяцѣвъ, буде выключеный зъ членôвъ Р. Н. Союза. (§ 17. ст. Р. Н. С. и ухвала зъ VIII голов. Конвенціи).

Зъ поважанємъ,

С. Ядловскій.

НОВИНКИ.

Всѣмъ Вп. Урядникамъ и Делеґатамъ зôбранымъ на IX. Голвнôй Конвенціи „Р. Н. Союза“ шле привѣтъ

Ред. „Свободы“.

Краевѣ руски часописи пишуть, що 100.000 руских робôтникôвъ могуть найти роботу пôдчасъ косовицѣ и жнивъ въ Нѣмеччинѣ.

Украѣньскій Клюбъ въ російскôй Думѣ числить вже 44 послы.

Недавно сему професоръ львôвского унівреситету М. Грушевскій бувъ гостемъ украиньского посольского Клюбу въ Петербурзѣ.

Новѣ украиньскѣ выданя. Кіѣвскій ґубернаторъ давъ дозвôлъ выдавати у Киѣвѣ новѣ украиньскѣ ґазеты и журналы: дд. Є. Королевôй дозволено щоденну ґазету »Слово«; лѣкареви Н. Стаховському — щоденну ґазету »Боротьба«; Иванови Федорченкови — щонедѣльный журналъ «Дзвін« и Оксанѣ Стешенковôй — дитячій щотыжне викъ »Віночок«.

Подôльске товариство »Просьвіта« мае выдавати невеличку ґазетку для народу. Выходитиме ґазетка разъ на тыждень.

О скôлько будить ся самосвѣдомôсть украиньскихъ селянъ въ Росіи, вказують жаданя селянъ зъ Пѣска, лохвицкого повѣту, поставленѣ послови Шеметови зъ Полтавщины. Ось они: „невідступно домагати ся волі, національзації землі, амнестії та автономії Україна“. Дальше говорить ся: „боріте ся сьміливо, не одступайте анї на крок.“

Въ протягу 5 лѣтъ доробились Духоборы въ захôднôй Канадѣ до такихъ гарныхъ успѣхôвъ своею спôльною роботою (кооперацією), що посѣдають теперь 15 трекшинъ инджаѣвъ, 11 сепараторôвъ, 4 паровѣ трачки, оденъ великій паровый млинъ, фабрику цеголъ, 6 меншихъ млинôвъ и одну фабрику цементу (въ Йорктонѣ).

Въ Индіяна, Па. 8 го червня лучило ся таке: Рано зôбрали ся майнеры занятѣ въ копальняхъ угля въ Ернестъ, Па. на мітингъ, де мавъ мати промову делеґатъ зъ Пітсбурґа. На привитане делеґата майнеры наймили банду и выйшли напротивъ него на зелѣзничій дворець. Позаякъ тренъ мавъ приѣхати доперва за годину, майнеры машырували улицями мѣста и попри бараки угляній. Въ хвилѣ коли тамтуды переходили, оденъ майнеръ стрѣливъ зъ револьвера до бараку де находили ся констаблѣ. У вôдповѣдь на сей выстрѣлъ посыпавъ ся градъ куль на майнерôвъ зъ боку констаблѣвъ. Майнеры розбѣгли ся, а на улици лишило ся вôсьмохъ майнерôвъ залятыхъ кровю. Двохъ зъ нихъ згинуло на мѣспи, третый умеръ пôзнѣйше. Прочихъ пятьохъ вôдвезено до шпиталю. Пôсля сего мітингъ вôдкликано, а шерифъ зарядивъ арештоване провôдникôвъ мітингу говорючи, що се они суть причиною того забуреня. Въ угляныхъ майнахъ въ околици Индіяна та Ернестъ працює много Русинôвъ галицкихъ.

Страйкъ углекопôвъ въ Стубенвилъ, О. тревае дальше. Въ кôлькохъ майнахъ робота не устае, працюють страйколомы и неюнійнѣ робôтники. На страйкуючôмъ теренѣ находить ся кôлька компаній вôйска. Страйкарѣ заховують ся спокôйно. Компанія предкладае робôтникамъ денну заплату $2 56, але робôтники не годять ся.

Въ Редъ Ладжь, Монт. въ тамошнôй копальнѣ угля зчинивъ ся нечайно огонь, внаслѣдокъ чого много людей працюючихъ п дъ землею знайшло смерть въ полумѣни. До теперь вытягнено 8 спаленыхъ трупôвъ. Правдоподôбно жертвъ буде далеко бôльшэ, бо приступъ до шестого поверха въ копальнѣ засыпаный, а працьовало тамъ много людей.

Америка закуповуе въ въ Нѣмеччинѣ що року шматъ на высше $1,000,000, въ наслѣдокъ чого нѣмецкѣ фабриканты паперу жадають обложеня шматъ цломъ. Найбôльша шматярня въ Нѣмеччинѣ е въ Мангаймъ. Зъ причины браку нѣмецкихъ робôтниць, Нѣмцѣ спроваджують до Мангаймъ галицкѣ жѣнки и дѣвчата до роботы въ шматярняхъ. Цѣкаво, що зъ обрѣзкôвъ шнурôвъ роблять паперцѣ до цигаретôвъ а зъ дрôбныхъ вôдпадкôвъ — роблять папѣрь, що вживаесь до покриваня дахôвъ.

Минувшои недѣлѣ справлявъ Полякъ, Данiилъ Дидикъ, въ Кестелъ Шанонъ, Па., коло Пітсбурґа, славнѣ хрестины, котрѣ такъ закôнчили ся, що Дидика зъ трома ранами въ животѣ вôдвезено до шпиталя, а его гостей Едварда Пацнера и Ивана Ґреґу засаджено до вязниці.

Польско-айриска битва розôграла ся тими днями при однôй зъ улиць въ Ботлеръ, Па. Трохъ Полякôвъ грало въ білярдъ, а вôдтакъ не хотѣли платити и зачали суперечку зъ властителемъ Айришомъ. Суперечка скôнчила ся бійкою, въ котрôй взяли участь приятелѣ Айриша и Поляки. Битва скôнчила ся побѣдоносно для Айришôвъ, бо кôлькохъ Полякôвъ зôстало покалѣченыхъ, и вôдвезено ихъ до шпиталя. Поліція арештувала винуватыхъ, мѣжь иншими и властителя салѣ білярдовои.

Недалеко Каділакъ, Міч. здарили ся въ ночи два поѣзды, при чôмъ двохъ людей погибло на мѣсци, а кôлькохъ зôстало покалѣченыхъ.

Зъ Вініпеґу доносять про страшнѣ вôдносины, якѣ панують помѣжь канадійскими Индіянами. Поліція канадійска викрыла шайку людей, котрѣ купували индіяньскѣ дѣвчата до домôвъ розпусты. Батьки тихъ дѣвчатъ радо продавали свои дѣти за горѣвку и другѣ напитки, а бувъ навѣть выпадокъ, де сынъ хотѣвъ продати аґентови свою матѣрь.

Пристойна и богата дѣвчина Францесъ Леонардъ зъ Кенонсбурґа, Па. выйшла тими днями замужъ за ніґра Патмана. Любовь ихъ тревала кôлька рокôвъ и мати дѣвчины знала о тôмъ, однакъ всѣма силами старала ся не допустити до шлюбу. Колижь минувшого тыжня мати померла, полишивши доньцѣ гарный маетокъ, дѣвчина сейчасъ по похоронѣ матери взяла шлюбъ зô своимъ любимцемъ. Цѣле мѣсто тимъ фактомъ дуже обурене.

Дня 6-го червня рано приѣхавъ до Вѣдня на вôдвѣдины до австрійского цѣсаря, нѣмецкій цѣсарь Вільгельмъ II. Австрійскій цѣсарь выжидъ въ гостя на двôрци зелѣзничôвъ, а коли Вільгельмъ приѣхавъ, оба цѣсарѣ поцѣлували ся три разы. Вôдтакъ оба поѣхали до цѣсарскои палаты въ Шенбрунѣ, де ихъ ожидали архикнязѣ, міністры и цѣсарска родина. Приѣздъ нѣмецкого цѣсаря до Австріи мае бути запорукою мирныхъ вôдносинъ мѣжь Австріею а Нѣмеччиною.

Анархістъ Мануилъ Моралесъ, котрый кинувъ бомбу на испаньску королѣвску пару, пôсля донесеня часописей вôдобравъ собѣ жите въ хвилѣ коли зôставъ арештованый. Слѣдства поліційнѣ выказали, що анархісты зъ початку були порѣшили кинути бомбу въ церквѣ пôдчасъ слюбнои церемоніи, однакъ сего пляну не выконали, бо не могли дôстати білету вступу до церкви.

Чорносотеннѣ газеты въ Росіи скрôзь упадають, бо нѣхто не хоче ихъ читати. Коли то у насъ до сего прийде.

Въ Петербурзѣ вôдбувъ ся недавно зѣздъ усѣхъ російскихъ ґенералъ-ґубернаторôвъ. Зѣздъ сей скликало правительство въ цѣли поінформованя его о настрою, якій теперь панує мѣжь людностію по ґуберніяхъ и обдуманя способôвъ, якими найлѣпше можна бы здусити революцію, яка кождои хвилѣ може выбухнути. Всѣ ґенералъ ґубернаторы мали заявити ся за найострѣйшими средствами. Се нѣчо дивного, божь лише тамъ де уживае ся зброю, нагайку и шибеницю, они знають показати, що умѣють.

Повідомляю

всіх членів Бр. Успенія Пр. Богородиці відділ 56 в Алегені, Па. 1) щоби всі члени зійшли ся коло мітингової галі під церквою дня 4-го Юлія, се є в Середу, в параді, в шапках і відзнаках, бо підемо на посвячене фани відділу 111. Котрий член не явить ся, заплатить 1 дол. кари. 2) Щоби всі члени явилися на півчасний мітинг дня 8-го Юлія під караю і щоби кождий заплатив 25 центів на покритє коштів Конвенційних як се ухвалено приписами Р. Н. Союза і оголошено в Свободі.

Іван Бурка, секретар.

Оголошенє.

Дорогі Брата з Нюарк, Н. Дж. і зі всіх плейзів коло Нюарку, запрашає вас комітет парохіяльний на мітинг великий, котрий має відбути ся в слідуючу неділю т. є. 24-го Юнія 1906, о год. 3-ій пополудни в гали Адама Александровіча, конер Джексон ст. 53. Дуже важні справи маємо рішити, тожь зберіть ся як найчисленнійше всі як оден муж на той час; не відтягайте то і не робіть себе лінивими, бо справа розходить ся не о сальон але о церкву. Не ходім тай не заглядаймо по улицях як заблудні, але докінчім того діла щосьмо зачали.

Даміян Миих, місто-предсідатель,
Іван Кецко, секр. парохіяльний.

Оголошенє.

Дорогі Сестри! Вже від кілька місяців спить наше Сестричне Брацтво св. Ольги в Нюарк, Н. Дж. Не знаю для чого так недбало працюєте, чом не приходите на мітинги — чи може Вам дорогі сестри ті весіля перешкоду роблять чи що иншого? Не гадайте що всі ви здорові тай обійдете ся, бо жадна з нас не знає коли і в якій час може щось статити ся не доброго — тож я яко предсідателька взиваю вас всіх явіть ся на мітинг дня 24-го Юнія 1906. Мітинг відбудесь о 4 год. пополудню в гали Адама Александровіча, конер Джексон Стр. ч. 53. Прошу Вас всіх як одна прибудьте на мітинг, — не відтягайтесь, не будьте лінивi, бо се важнійше як на весіля, або музики піти, бо се самі для себе робите, і ратуєте ся, бо ніхто нас не поратує.

Катерина Гураль, предсідателька.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Маріон.

Голодовий страйк.

Від трьох днів всї політичні вязні в цілій тюрмі перестали їсти.

Сторожі приносять їду — та забирають нетикану. Ніхто і в рот не бере. Коли директор тюрми питає — яка причина сьому — то сторожі рапортують, що вязні все одно та одно жадають:

— Увільніть Зоріяна!

Зоріян, молодий ледви пятнацятилїтний гімназіяст. Підчас слїдства збили його нагайками так, що він тепер межи житем а смертю. Очи широко отворені впяв в вікно та дивить ся на маленький крайчик голубого неба — який видко було через крату. Нераз лиш застогне сирота гей би через сон:

— До мами... до мами...

В горячцї лежить та здає ся йому, що він не в тюрмі. От довкола нього пахнуть фіялки, так богато — богато тих фіялок... Ціла толока. Він сидить серед них — а доокола ціла рідня — а близько коло нього його мати рідна! Вона кладе йому руку на голову, хлодить розпалені горячкою виски, ніжною, мягкою рукою гладить його по чолї... Усьміхає ся до нього так щиро, так любо...

Будить ся; знова твердий тапчан та чорна казня...

А його товариші неначе би чули через грубі мури ту його тугу, ту надлюдську тугу дитини. Від рана до ночі всї казнї, всї закамарки лунають одним окликом:

— Увільніть Зоріяна!...

Западає вечір. Утомлені арештанти кидають ся на брудні, нехарні берлоги. То вже від трьох днів жадний з них немав шкірки хлїба в ротї, каплї води не випив. Очи вязнїв горять понурим блеском. Через сухе горло ледви й слина пройде. Ба вже й слини в ротї нема. До голови бе кров, дикі гадки...

Один став під стїну та стоїть без руху, иньший ходить по хатї — та сьміє ся так страшно... Той плаче хлипає з такою розпукою, як мала дитина, коли матїр ховають. Сей став на пальцї, рукою хопив ся за крати при вікнї та радби хоч кришку свїжого воздуху в руди захопити.

Аж ту сторожі поволи відсувають запори та отвирають замки. Приносять вечеру.

— Забирай се! Забирай! Забирай! лунає нагло крик в усїх усюдів. Вязнї закривають очи, ніс, аби себе не мучити нї видом, нї запахсм їди, яка стала для них тепер райським, заказаним яблоком.

— Але панове...

— Забирай! Забирай! Кричить ціла тюрма. Якийсь хопив сторожа за обшивку, до другого скочив иньший з кулаками.

Налякані сторожі вийшли чим скорше. А за ними лунає все один оклик:

— Увільніть Зоріяна!..

Ніч... Тиха понура ніч в тюрмі. Деякі спять... Инші дрімають лише... Крізь сон застогне дехто тяжко...

Ранок всїх відсьвіжує. Всї будять ся різкійші, балакають, сьміють ся,.. Але в полудне стає душно, на дворі жара... всї змучені падуть мов колоди на тапчани. Лежать безсильні, лиш віддих їх тяжкий, придушений.

Вечір та ніч повні привидів. Здаесь по цілій тюрмі літають страшні мари — які липкими, студеними мов крила лилика руками дотикають лиця. Від кождого аж горячо бе, всякий гейби горів. Каплю води... хлїба кришку, таку крихітку маленьку. Здає ся всїм, що відчувають не голод а біль, такий страшний біль..

Надходить пятий день...

На тапчанах лежать вже не люди а жовті висохлі кістяки людий — з палаючими очима. Не зносять найлекшого гамору... Перелетить муха то здаесь, що вбив би ту муху за той галас, який вона спричинює. Деякі крутять ся без думки — иньші товчуть головами о мур. Деякі голосно плачуть.

Входить високий урядник, начальник суду, пан житя і смерти всїх вязнїв...

— Панове... отямтесь... Та я преціньне можу так без суду...

Не дають йому скінчити. Не людським а звіряцим голосом кричить близь сто вязнїв:

— Увільніть Зоріяна!

Начальник налякав ся тих розпалених очий, тих голодних а до божевіля та розпуки доведених людий.

Утїк що скорше.

Шестий день...

Всї лежать мов колоди. Ніхто вже не має сили і пальцьом рушити. Всї дивлять ся в стелю. Ся незвичайна тишина лякає дозорців. А нуж всї померли?.. Заглядають через дірки...

— Панове.. отямтесь...

— Увільніть Зоріяна!... лунає оклик, але придушений, подібний до хлипаня...

Пан начальник ручить словом, що Зоріян буде вільний.

— Най го нам покаже! Ми мусимо бачити його, як він свобідно буде звідси, з подвіря виходити.

Сторожі зникають.

Над вечір приходять знова. Тодї з замучених грудий видобуває ся один стогін — якби послїдна скарга умираючих мучеників.

— Чого нас мучите? Чого знущаете ся над нами? Мури сї розваліть, бо ми дусимо ся, нас мучить, кусає... Воздуху! Ратунку!

А один дозорця нахилюесь та шепче тайки до уха:

— Панове, бійте ся Бога... Таж Зоріяна вам показати не можуть — бо Зоріян... вчера сконав.

Справоздане касове

„Рус. Нар. Союза“ за мїсяць Май, 1906 р.

Ч. бѣжуче		
4357	Granville, N. Y. Бр. св. Юрія	16.80
4358	Philadelphia, Pa. Тов. Любовь	13.50
4359	New York, N. Y. Тов. Зоря	18.31
4360	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	17.82
4361	Yorkville, O. Бр. св. Стефана	13.52
4362	Canonsburg, Pa. Бр. Пр. Богор.	4.90
4363	Chisholm, Minn. Бр. св О. Николая	23.80
4364	Glen Lyon, Pa. Бр. св. П. и П.	26.20
4365	Northampton, Pa. Бр. Пр. Богор.	200.04
4366	St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	62.80
4367	Pittsburg, Pa. Бр. Муч. Фльора и Лавра	18.07
4368	Carnegie, Pa. Сестрицтво св. Любови	8.12
4369	Allegheny, Pa. Тов. Поступъ	13.17
4370	Smoke Run, Pa. Бр. св. Георгія	10.89
4371	New York, N. Y. Бр. св. Волод.	24.20
4372	Ramey, Pa. Бр св. Волод.	65.20
4373	Trenton, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	21.74
4374	Allegheny, Pa. Бр. св. И. Хрест.	28.00
4375	Dunmore, Pa. Бр. св. АА. П. и П.	10.18
4376	Leetsdale, Pa. Бр. св. П. и П.	36.90
4377	Chicago, Ill. Тов. Русиновъ	13.67
4378	Desloge, Mo. Бр. св. Й. Хрест.	84.20
4379	Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	62.77
4380	Beaverdale, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	13.17
4381	Beaver Meadows, Pa. Бр. св. Мих	22.68
4382	Manown, Pa. Бр. св. О. Никол.	10.40
4383	Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	64.06
4384	Lorain, O., Бр. св. Андрея	14.81
4385	Breslau, Pa. Бр. св. Андр.	44.85
4386	Pittsburg, Pa. Сестр. Собора Пр. Богор.	9.00
4387	Gradatim, Pa. М. Р. Н. С.	4.83
4388	Alden Sta., Pa. Бр. св. Волод.	30.50
4389	Butler, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	76.68
4390	Canonsburg, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	31.50
4391	Mahanoy Plane, Pa. Бр. св. пр. Илїи	52.03
4392	Cohoes, N. Y. М. Р. Н. С.	25.69
4393	Jersey City, N. J. пос. Клюбъ Рус. Мол.	18.96
4394	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Володим.	17.72
4395	Seymour, Conn. Бр. св. Й. Хр.	8 00
4396	Buffalo, N. Y. Бр. св. О. Николая	13.32
4397	Passaic, N. J. Бр. св. О. Николая	57.76
4398	Carnegie, Pa. Тов. Сѣчъ (2)	11.88
4399	Shenandoah, Pa. М. Р. Н. С.	18.20
4400	Holyoke, Mass. Бр. св. И. Хр.	32.35
4401	Wilmington, Del. Бр. св. Арх. Мих.	11.60
4402	New York, N. Y. Бр. св. Андрея	15.25
4403	Trauger, Pa. Бр. св. П. и П.	64.65
4404	Franklin Furnace, N. J. М. Р. Н. С.	12.45
4405	New York, N. Y. Тов. Зоря	16.08
4406	Elizabeth, N. J. Бр. св. Володимира	22.40
4407	Eleanor, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	33.57
4408	Westmoreland City, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	37.77
4409	McKeesport, Pa. Бр. Св. Й. Хр.	106.45
4410	Sykesville, Pa., Бр. св. Ник.	9.31
4411	Pittsburg, Pa. Бр. св. Никол.	222.36
4412	Ernest, Pa. Бр. св. Николая	15.95
4413	McAdoo, Pa. Бр. Пр. Богород.	89.03
4414	Allegheny, Pa. Бр. Пр. Богор.	62.47
4415	St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богород.	29.74
4416	Olyphant, Pa. Бр. св. Й. Хрест	142.86
4417	Trauger, Pa. Бр. св. И. Хрест.	49.41
4418	Carnegie, Pa. Бр. св. Петра и Павла	106.73
4419	Dunlo, Pa. Бр. св. П. и П.	33.27
4420	Cleveland, O. Бр. св. П. и П.	32.20
4421	Rhone, Pa. Бр. св. Спаса	17.92
4422	Monessen, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	51.10
4423	Buffalo, N. Y. Бр. св. Й. Хрест.	33.42
4424	Ellsworth, Pa. Бр. св. Мих.	28.35
4425	Taylor, Pa. Бр. св. О. Николая	26.93
4426	Ormrod, Pa. Бр. св. О. Николая	33.86
4427	Waterbury, Conn. М. Р. Н. С.	15.40
4428	Hastings, N. Y. М. Р. Н. С.	6.85
4429	Philadelphia, Pa. Тов. Любовь	36.87
4430	New Florence, Pa. Бр. св. Василія	21.70
4431	Spangler, Pa. Бр. Пр. Богор.	18.95
4432	Terryville, Conn. Бр. Св. Арх. Мих.	10.75
4433	Elmira N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	21.90
4434	Export, Pa. Бр. св. О. Николая	39.46
4435	McKees Rocks, Pa. Бр. Св. Димитрія	39.40
4436	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	27.58
4437	Lancaster, N. Y. Бр. св. Василія	13.09
4438	Newark, N. J. Бр. св. Й. Хрест.	9.85
4439	Cross Fork, Pa. Бр. Пр. Богород.	20.70
4440	Sayre, Pa. Бр. Пресв. Богор.	29.70
4441	Scranton, Pa. Бр. Пр. Богор.	31.28
4442	Pleasant Valley, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	14.76
4443	Jessup, Pa. Бр. св. П. и П.	37.38
4444	Scottdale, Pa. Бр. св. Й. Хрест.	38.20
4445	McKeesport. Pa. Запороска Сѣчь	14.01
4446	Perth Amboy, N. J. Бр. св. О. Николая	52.25
4447	Buffalo, N. Y. Тов. Заокеаньска Украина	9.26
4448	Mayfield, Pa. Бр. св. Кир. и Метод.	4.70
4449	Whitney, Pa. Бр. Трехъ Свят.	34.05
4450	Ansonia, Conn. М. Р. Н. С.	21.67
4451	Trenton, Pa. Бр. Пр. Богор.	6.30
4452	Belle Vernon, Pa. Бр. Пр. Богор.	41.58
4453	New Alexandria, Pa. Бр. св. П. и П.	68.36
4454	Priceburg, Pa. Бр. св. Василія	48.23
4455	McKeesport, Pa. Бр. св. Ольги	8.42
4456	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. П. и П.	49 80
4457	Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С.	66.20
4458	Minersville, Pa. Бр. св. О. Николая	87.50
4459	Syracuse, N. Y. Бр. св. П. и П.	59.31
4460	Shamokin, Pa. Бр. св. Йосифа	10.66
4461	Mt. Carmel, Pa. Сестр. Бр. Пр. Богород.	4.86
4462	Powhatan, W. Va. Бр. Пр. Богор.	9.95
4463	Wilkes Barre, Pa. Бр. св. о. Николая	10.40
4464	Troy, N. Y. Бр. св. О. Ник.	41.14
4465	Shamokin, Pa. М. Р. Н. С.	167.68
4466	Scranton, Pa. Бр. св. прор. Илїи	112.16
4467	Everson, Pa., Бр. св. Й. Хрест.	18.17
4468	Pittsburg, Pa. Бр. св. Й. Хр.	71.13
4469	West Pawlet, Vt. Бр. Пр. Богор.	12.70
4470	Canonsburg Pa. Бр. Пр. Богор.	4.55
4471	Olyphant, Pa. Бр. Пр. Богор.	15.80
4472	Hazleton, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	60.69
4473	Laquin, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	10.50
4474	New Philadelphia, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	38.80
4475	Yatesboro, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	9.90
4476	Ansonia, Conn. Бр. св. П. и П.	66.70
4477	Plymouth, Pa. Бр. св. П. и П.	87.71
4478	Baltimore, Md. Бр. св. П. и П.	30.56
4479	Brownsville, Pa. Бр. св. П. и П.	40.94
4480	Jersey City, N. J. М. Р. Н. С.	87.40
4481	New York, N. Y. Бр. св. Волод.	42.47
4482	Yorkville, O. Бр. Св. Стефана	8.57
4483	Lansford, Pa. Бр. Пр. Богор.	75.05
4484	St. Louis, Mo. Бр. Св. Арх Мих.	62.81
4485	Latrobe, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	21.00
4486	Northampton, Pa. Бр. Пр. Богор.	184.55
4487	Ford City, Pa. Бр. св. О. Николая	57.00
4488	Newark, N. J. Бр. св. О. Николая	12.75
4489	West Seneca, N. Y.	29.95
4490	Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Волод.	12.48
4491	Simpson, Pa. Бр. св. Василія	19.80
	Baltimore, Md. Сестр. Бр. св. Анны	
	Providence, R. I., Тов. Кн. Данила	
	Meyersdale, Pa. Бр. св. Юрія	
	New Britain, Conn. Бр. св. Володимира	
	Chisholm, Minn. Бр. св. Арх. Мих.	
	New York, N. Y. Тов. Сѣчь	
Доходъ за Май с. р. єсть		5,122.61
Готовка зъ кінцемъ Апрѣля була		23,674.69
Разомъ доходъ єсть		28,797.30

Розходъ за мѣсяць Май 1906.

Посм. по бл. п. Спиридіонъ Вандзѣлякъ Shamokin, Pa.	600.00
„ „ „ „ Євѣ Смольницкой Chisholm, Minn.	300.00
„ „ „ „ Текля Малютичъ Monessen, Pa.	300.00
„ „ „ „ Василь Рапавый Mahanoy Plane, Pa	300.00
„ „ „ „ Иванъ Вовчакъ (сир. часть) Mahanoy Plane, Pa.	300.00
„ „ „ „ Антонъ Пандракъ (сир. часть) Pittsburg, Pa.	233.00
„ „ „ „ Петро Драганъ Manown, Pa.	273.38
„ „ „ „ Дмитро Литвакъ Shenandoah, Pa.	600.00
„ „ „ „ Анделѣ Пругеничъ Ellsworth, Pa.	300.00
„ „ „ „ Алексій Галабурда Mt. Carmel, Pa.	600.00
„ „ „ „ Григорій Шкварла McKees Rocks, Pa.	415.00
„ „ „ „ Кондратъ Котаньчикъ Shamokin, Pa.	600.00
„ „ „ „ Михалъ Кухта Mt. Carmel, Pa.	600.00
„ „ „ „ Василь Данчевскій Franklin Furnace, Pa.	32.00
Запомога Иванови Тхоръ Lansford, Pa.	100.00
„ „ Васильови Кащакъ Trauger, Pa.	100.00
„ „ Михалови Адзима Mt. Carmel, Pa.	50.00
Органъ Союза за Май 1906	606.60
Платня Гол Урадниковъ за Май с. р.	105.00
Рентъ водъ офісу за Май	15.00
Почтовй и офісовй выдатки голов. секретаря	12.91
Почтовй видатки голов. предсѣдателя	4.24
За кокардки для делегатовъ на IX. Голов. Кон.	15.00
Разомъ розходъ за Май	6,462.13

Зоставленє:

Разомъ доходъ выносить	28,797.30
Розходъ за Май	6,462.13
Готовка зъ кінцемъ Мая с. р.	22,334.17
Ножички	1,369.90
Загальный станъ касы зъ кінцемъ Мая єсть	$23,704.07

К. Кирчбей, предсѣдатель. *С. Ядловскій*, секретарь,
А. Шаршонь, касіеръ,

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

131 Новыхъ Членовъ.

Въ мѣсяцю Маю с. р. приступили до Р. Н. Союза слѣдуючій новій брацтва и члены.

Нове братство въ West Seneca, N. Y

Батько Иванъ
Манько Андрей
Боднаръ Андрей
Тобіяшъ Йосифъ
Мѣсякъ Иванъ
Псайка Михайлъ
Вербенецъ Иванъ
Шуль Иванъ
Манько Петро
Рунякъ Юрій

В. 4. Шмѣдъ Йосифъ
Фецѣца Варвара дит.
Кирчовъ Олена „
Калакука Теодозій „

В. 6. Худа Иванъ
Рѣшко Иванъ

В. 8. Тарбай Осифъ дит.

В. 9. Хилякъ Леонъ „

В. 10. Мотиль Петро

В. 12. Ялицкій Иванъ
Титла Петро
Явѣньскій Владиславъ
Спякъ Иванъ

В. 13. Данюсяръ Иванъ

В. 14. Валѣвскій Антонъ

В. 16. Пѣра Андрей

В. 20. Кочаньскій Петро

В. 23. Шемулякъ Иванъ
Голинъ Иванъ
Белей Иванъ
Химеракъ Иванъ

В. 26. Русинъ Василь
Борсукъ Григорій

В. 28. Вахъ Митро

В. 32. Ендрекъ Матій
Шафаръ Иванъ
Молчанъ Михайлъ
Йоди Василь дит.
Селеверъ Иванъ „

В. 33. Ярощакъ Андрей
Веприкъ Михайлъ
Друзина Иванъ
Вентляшъ Михайлъ
Воляникъ Мартинъ
Баранъ Василь
Пратка Иванъ
Смолякъ Юрій дит.
Смолякъ Стефанъ „

В. 39. Дурнякъ Панько

В. 40 Форишко Андрей

В. 41. Матера Василь

В. 42. Секула Иванъ дит.

В. 45. Тицькій-Михайлъ
Слободзянъ Василь

В. 48. Палка Михайлъ

В. 50. Фрицкій Самуилъ
Праскевичъ Тимко

В. 52. Бабякъ Осифъ
Адамчакъ Михайлъ

В. 53. Крокѣсъ Василь
Хома Иванъ
Бабѣцкій Илько
Полюга Василь
Доликъ Андрей

В. 55. Каршинъ Иванъ

В. 56. Пшедельнѣцкій Иванъ

В. 58. Свистакъ Василь

В. 59. Яницкій Осифъ

В. 62. Сивикъ Анна дит.
Сивикъ Анна Н. „

В. 63. Лесѣвъ Василь

В. 65. Гочь Петро дит

В. 67. Гбуръ Антонъ
Мотко Федоръ
Воляньскій Петро
Дворякъ Михайло
Чухра Иванъ

В. 69. Лянгеръ Иванъ
Ванчицкій Ярославъ

В. 70. Ющакъ Максимъ

В. 75. Жукъ Семанъ

В. 80. Тернавчукъ Иванъ

Б. 81. Шандровскій Олекса
Бѣлиньскій Иванъ
Шандровскій Тома

В 82. Стереньчакъ Олекса
Павликъ Федоръ
Лесякъ Гриць
Кесаричъ Федьо
Гиляк Иванъ
Кѣчъ Дмитро
Долѣньскій Осифъ

В. 83. Юрчакъ Параска
Вандѣлякъ Настя дит.

В. 84. Радомскій Иванъ
Дзячикъ Романъ
Филиповъ Теодоръ

В. 86. Рущкій Михайло

В. 91. Крутый Федьо

В. 92. Сенюкъ Илько

В. 96. Спожарскій Василь
Дашиничъ Антонъ
Лепакъ Ефрозина дит.

В. 101. Крокъ Анна

В. 102. Мовчко Федьо

В. 103. Малюковичъ Тимко
Дурунда Олекса
Малюковичъ Николай

В. 104. Невба Михайлъ
Бѣлецкій Бароль дит.

В 105. Свѣрчакъ Гриць

В. 106. Ничай Игнатій
Коцуръ Илія

В. 108. Саричъ Василь
Дзядиґа Иванъ
Панькобъ Яцко
Галасъ Теодоръ
Старекъ Данило
Михальчукъ Иванъ
Шевцѣвъ Стефанъ
Романишинъ Илько
Демянчукъ Михайлъ

В. 110. Пашкевичъ Петро

В. 121. Бачикъ Иванъ
Клѣмошъ Антонъ

В. 127. Ганьчикъ Петро
Абрамикъ Андрей
Жукъ Петро

В. 128. Униско Вартоломей

В. 130. Дашиничъ Семанъ дит.

В. 133. Базарницкій Петро

С. Ядловскій, гол. секретарь.

Делеґаты на IX. Головну Конвенцію „Союза“

зостали выбранѣ слѣдуючѣ:

Вод 1. Шамокинъ, Па. О. И. Константкевичь, О. Стеткевичь, Теод. Талпашъ.

Вод. 2. Мт. Кармелъ, Па. Ю. Хомякъ.

Вод. 3. Олифантъ, Па. Т. Лабовскій, Ю. Хилякъ, А. Гаврилякъ.

Вод. 4. Джерзі Ситі, Н. Дж. Стеф. Калакука.

Вод. 5. Мт. Кармелъ, Па. Ю. Гук.ъ

Вод. 6. Бравнсвилъ, Па. М. Бенца.

Вод. 7. Мікаду, Па. Д. Капѣтула, К Поступакъ.

Вод. 9. Ст. Клеръ, Па. Г. Телепъ.

Вод. 10. Ансонія, Кон. К. Горбаль.

Вод. 12. Йонкерсъ, Н. Й. Ст. Радко.

Вод. 13. Трой, Н. Й. Т. Криницкій.

Вод. 14. Ст. Луісъ, Мо. А. Валевскій.

Вод. 15. Бофало, Н. Й. Д. Котелець.

Вод. 16. Лансфордъ, Па. Ив. Поляньскій, Л. Монѣта.

Вод. 19. Прайсбургъ, Па. М. Турокъ.

Вод. 20. Джесепъ, Па, Ф. Щавиньскій.

Вод. 23. Гомстедъ, Па. П. Фешь.

Вод. 25. Травґеръ, Па. М. Ющакъ.

Вод. 26. Белъ Верненъ, М. Ядловскій.

Вод. 27. Ґленъ Лайнъ, Па. А. Круликовскій.

Вод. 28. Маганой Плейнъ, Па. П. Хорватъ.

Вод. 30. Бреславъ, Па. М. Корѣнь.

Вод. 31. Еліонор, Па. Г. Дѣтинякъ.

Вод. 32. Травґеръ. А. Овсакъ.

Вод. 33. Нортгемптонъ, Па. Г. Онущакъ, Н. Олекса.

Вод. 35. Гвитни, Па. И. Сопчишакъ.

Вод. 36. Скатдейлъ, Па. С. Милянъ.

Вод. 38. Оборнъ. Н. Й. С. Мельникъ.

Вод. 39. Сиракюзъ, Н. Й. Д. Фецичь.

Вод. 40. Скрентонъ, Па. М Югасъ.

Вод. 41. Вестморлендъ, Па. Т. Глива.

Вод. 42. Пасейкъ, Н. Дж. А. Хованець.

Вод. 45. Філаделфія, Па М. Полякъ.

Вод. 46. Плимавтъ, Па. А. Канюкъ.

Вод. 48. Мікіспоргъ, Па. О. Сг. Макарь.

Вод. 50. Деслоджь. Мо. Т Лукачикъ.

Вод. 52. Голійокъ, Мас. М. Беля.

Вод. 53. Пітсбургъ, Па. о. Н. Стефановичь.

Вод. 55. Карнеґі, Па. А. Астрябъ.

Вод. 56. Алеґені, Па. П. Каршневичь.

Вод. 57. Когузъ, Н. Й. Д. Мерена.

Вод. 58. Рамей, Па. В. Цапъ.

Вод. 61. Донло, Па. А. Цѣнґель.

Вод. 62. Монесенъ, Па. Е. Ватраль.

Вод. 63. Фордъ, Ситі. Па. С. Баль.

Вод. 65. Елізабетъ, Н. Дж. о. Н. Струтиньскій,

Вод. 66. Ню-Йоркъ, Н. Й. И. Лазорчикъ.

Вод. 67. Ботлеръ, Па. Г. Павукъ.

Вод. 70. Джерзі Ситі, Н. Дж. М. Келичава.

Вод. 72. Алденъ, Па. Н. Ґалайда.

Вод. 78. Майнерсвилъ, Па. М. Котляръ, о. Л. Левицкій.

Вод. 82. Ню Александрія, Па. И. Кѣчь.

Вод. 84. Кенонсбургъ, Па. И. Феданъ.

Вод. 85. Гейзелтонъ, Па. Ф. Поливка.

Вод. 91. Мікісраксъ, Па. Ф. Кавалко.

Вод. 92. Тейлоръ, Па. Ю. Крайковскій.

Вод. 95. Біверъ Медовсъ. Па. А. Хованець.

Вод. 96. Пітсбургъ, Па. И. Баґанъ.

Вод. 102. Клівлендъ, О. М. Чеґінъ.

Вод. 103. Експортъ, Па. А, Сурановичь.

Вод. 104. Пертъ Амбой, Н. Дж. Н. Ваверчакъ.

Вод. 107. Сейръ, Па. Г. Ковалевичь.

Вод. 108. Ню-Йоркъ, Н. Й. А. Шеремета.

Вод. 109. Елсвортъ, Па. С. Ядловскій, заступникъ.

Вод. 110. Літсдейлъ, Па. П. Середницкій.

Вод. 111. Алеґені, Па. П. Ґера.

Вод. 113. Ню Флоренсъ, Па.

Вод. 119. Латробъ, Па.

Вод. 120. Спенґлеръ, Па. С. Ядловскій, заступство.

Вод. 123. Скрентонъ, Па. Гр. Мрикало.

Вод. 124. Ормродъ, Па. о. Н. Дмитровъ.

Проекты.

Подъ розвагу IX. Голов. Конвенціи „Р. Н. Союза“.

Бачу много проектовъ друкованыхъ въ „Свободѣ“, и думаю, що кождый хто ихъ подававъ хотѣвъ добра „Союзови“. Я зо своеи стороны подаю такій проектъ, щобы мѣсячне подвысшити о 10 центовъ, значить, щобы вмѣсто 70, платити 80 центовъ на мѣсяць а розмету, щобы не було. Якъ насъ буде 6000 членовъ, то зъ тыхъ 10 центовъ намъ зостане що мѣсяця 600 долярбвъ въ касѣ. Розметъ недобрый для членовъ и для головного уряду, бо много треба рахувати, много колотнѣ, а если хто ѣде до краю, то коли е установлена стала платня мѣсячна, то знае скольке мае на 6 мѣсяцѣвъ наперед заплатити, а если е розметъ, то не знае.

И Канадійскихъ Русиновъ радивъ бымъ до „Союза“ принимати, только на тихъ бымъ ся не годивъ, що тихъ поповъ узнають, якихъ Серафимъ посвятивъ. Впрочѣмъ въ томъ здаймо ся на нашихъ братовъ делегатовъ.

Такожь жаденъ братъ не повиненъ другому завидѣти, если тому жѣнка умре и вонъ достане по нѣй запомогу, бо звычайно остаютъ дѣти, неразъ 6 або и больше, то безъ запомоги щ бы вонъ робивъ? Я мыслю, що такои запомоги, такихъ грошей я собѣ не зичу анѣ нѣхто зъ братовъ.

Дбаймо о „Союзъ“, бо то нашъ грунтъ, чи молодый чи старый, а смерть не выбирае. Отъ недавно стало ся въ Йонкерсъ, що человѣкъ бувъ 5 лѣтъ въ „Союзѣ“, але черезъ рокъ не плативъ и померъ а оставивъ жѣнку й дѣти.

Тримаймо ся разомъ и дбаймо о нашу организацію, абы станула высоко и приносила корысть всѣмъ членамъ.

Никифоръ Дурнякъ,
членъ Р. Н. Союза, в. 12, въ Йонкерсъ, Н. Й.

——

Desloge, Mo.

День 27. Мая буде у насъ памятный на довгій часъ, бо того дня водбуло ся у насъ торжественне посвячене нашои гр. кат. рускои церкви Успенія Пресв. Богородицѣ. Въ суботу 26. мая приукрашено церковцю вѣнцями и фанами американскими и рускими а о год. 8. вечеръ нашь о. Добротворъ водправивъ вечѣрню зъ Літією. Въ недѣлю рано о повъ до 8-ои годины мѣсцевій Братства вже були при церкви. О год. 8. началась Утреня, по Утренѣ мѣсцевій Братства зо своѣми прапорами и зъ священикомъ и зъ американскою бандою вырушили въ походъ на цмынтарь, де водбулось посвячене цмынтара. О год. повъ до 11-ои мѣсцевій Братства зо своими прапорами и зъ бандою выйшли на дипо напротивъ Братствъ, котрѣ приѣхали треномъ зъ Ст. Люісъ и Бонъ Теръ а водтакъ при участи множества народа такъ нашого якъ и американьского водбуло ся водосвятіе и торжественне посвячене церкви, почѣмъ началась Служба Божа. Посвячене церкви и Службу Божу водправивъ о. Добротворъ въ присутности двохъ рим. кат. священиковъ, одного зъ Бонъ Теръ, Мо. другого зъ Деслоджъ, Мо., бо нашѣ рускѣ священики, котрыхъ мы запросили водмовили намъ на нашѣ прозьбы. При посвяченю церкви були присутнѣ слѣдуючѣ Братства: 1) Мѣсцевій Братства: Братство Св. И. Христ. ч. Соед. 146; Братство Св. Й. Хр. в. Союза 50; Брат. Св. Ап. П. и П. ч. О. Р. Бр. 24; Тов. „Галичь“ ч. О. Р. Бр. 97; 2) Брат. Рожд. Пр. Богор. зъ Бонъ Теръ, ч. О. Р. Бр. 54; 3) Брат. Св. Георгія изъ Ст. Люісъ, Мо. ч. Соед. 66; 4) Сполокъ Св. Й. Хр. зъ Бонъ Теръ, І. Кат. Єдн. ч. 28; 5) Нар. Слов. Сполокъ зъ Діслоджь ч. 422.

Справдѣ можемо повели чати ся нашою церквою, бо се перша руска церковь въ стейтѣ Мисури, а ще лѣпше сказати въ горахъ мисурскихъ, де найбольше число Русиновъ працюе въ оловяныхъ майнахъ.

Лоты подъ нашу церковь величины 150х150 стопъ, а лотъ на цмынтарь займае два акры землѣ; подаровавъ его намъ Mc Cressney, властитель тутешныхъ майновъ, защо складаемо ему сердечну подяку. Наша церковь, побудована на самой серединѣ межи тыми плейзами, де працюють нашѣ братя Русины. Ст. Франсоа и Діслоджь, то суть въ сусѣдствѣ два плейзы, до Бонъ Теръ 25 центовъ тикетъ вертаный, до Лідвудъ година ходу пѣшки, до Флетъ Риверъ повъ годины пѣшки ходу.

Братя Русины мы повиннѣ сердечно дяковати Богу, що намъ давъ дочекати ся свого Храма Божого, а ще больше маемо просити чого намъ конче потреба а се згоды и любови межи нами. Если буде мѣжь нами згода и любовь, то въ той часъ зацвите руске житє въ горахъ мисурскихъ, що дай Боже.

Теодоръ Ревакъ,
Членъ Комітету Церковного.

——

Chicago, Ill.

На зборах „Читальні ім. Юрка Соломійчука“ дня 9. с. м. зібрались мо трохи гроший на підмогу „братії“ нашій, що веде боротьбу о істноване в нашій вітчині. Жертвували:

Др В. Сіменович 5 дол.
Ігн. Нечай 1 дол.
Анна Кривокульска 50 цнт.
В. Кривокульский 1 дол.
П. Шпікула 1 дол.
Петро Процак з Букачовець 1 дол.

Разом 9.50 дол.

На жалане жертводателів просимо вислати з сих гроший 7 дол. на „Хлопський Фонд“ радикальної партії а 2.50 дол. на Українську Революційну Партию. Хотяй ся сума невеличка, але тепер кожда „копійка“ може стати в пригоді. Там жите за нас наставляють, несуть го в офіру за виборене кращої долі, щоби нам було краще жити коли вернемо. Ся наша „лепта“ не може рівнатись з тою сфірою, яку несуть там наші братя — свое жите, сей скарб неоцінений, бо що варта мертвий металь „грош“ проти так великого скарбу як „живе жите“?

Тож братя з усіх сторін не обмежуймось на тім щосьмо дали, бо і кати не вдоволяють ся на тих офірах які уже пожерли, але що день пожерають сьвіжі жертви, бажають крови невинної братнього жития — людоіди!

Будьмо людьми живого жития, памятаймо про родину терплячу тортури. Коли не можемо наставити свої груди в оборонї волї та чести наших старих батьків, то киньмо хоч ту мертву лепту.

Хвиля тепер важна, мабуть приходить хвиля відплати катам, мабуть прийде хвиля полекші, за котру будуть нас благословити наслїдники наші.

Тож спомагаймо борців чим хто може, на що кого стане. Памятаймо, що ми Русинами, братами тих, що борють ся за свободу, незабуваймо за них, незабуваймо тую нашу матїр Русь Украіну —

Бо хто матїр забувае —
того Бог карае,
Чужі люде цурають ся,
в хату не пускають!

——

Коли сили поеднаем,
Станем разом воювать!
Ярма тяжкі поскидаем
Пісню грімку засьпіваем:
Що пропав уже наш кат.

Павло Шпікула,
секр. Читальні.

Читайте, що каже Дръ Ландесъ:

Я маю найбольшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневой Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ лишь слабости мущинъ.
Лѣчу лишь мущинъ.
Але и вылѣчую ихъ.
Вылѣчу кождый выпадокъ до якого ся возьму.
Если е не до вылѣченя не беру ся до него.
Сли не можешь бути вылѣченый, скажу тобѣ вотверто.

Але сли можешь бути вылѣченый, я тебе вылѣчу
Що небудь тобѣ долягае скажи або напиши менѣ.
Хоробы мѣхура и почокъ.
Хоробы крови и шкоры.
Утрата памяти.
Утрата мужескои силы
Утрата животности.
Лѣчу безъ болю, не вздержую водъ працѣ.

J101

Що року лѣчу тысячѣ людей.
Роблю сотки операцій що мѣсяця.
Вылѣчу тя дома, сли не можешь прійти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New Yor, N. Y.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA„
(LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter July 16 1903 at the post office at Scranton, Pa. under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“, выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ....$1 00
До старого краю на 12 мѣсяцѣвъ $2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ....$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“ черезъ Книгарню Шевченка ул. Театральна ч. 1, Львовъ, а російскій Украинцѣ черезъ Книгарню „Кіевской Старины“ Безаковска 14, Кіевъ.

Оплачувати газету треба всегда зъ горы.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованомъ листѣ, або черезъ експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру достанете вѣдъ почтара або агента на експресовомъ офисѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей достати.

Адресъ:
„SVOBODA“
Box 353,
SCRANTON, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свой старый адресъ.

Передъ Конвенцією.

Слѣдуючого Понедѣлка, дня 25-го с. м. зберуть ся у Скрентонѣ, Па. урядники и делеґаты „Союза“ на девяту головну Конвенцію.

Не богато ихъ зойде ся, всего надъ сѣмдесять делегатовъ и урядники. Та не въ сѣмъ рѣчь сколько людей на Конвенціи, а въ томъ, якій се люде. Чи люде статочній, розважній, що дбають о добро організаціи, чи люде, що шукають лише заспокоеня своихъ амбіцій и своихъ личныхъ інтересовъ. Якъ видно зо списку делеґатовъ, оголошеного въ „Свободѣ“, то значна большость делеґатовъ, се люде поважній, бувалій и розумній.

Недавно водбувша ся Конвенція „Соединенія“ повинна-бъ бути осторогою для делеґатовъ Конвенціи Союзовои, щобы дармо часу не тратити и Конвенціи не перетягати, тимъ больше, що кошты Конвенціи покрывае не хто другій, а лише головна каса „Союза“.

Вправдѣ „Союзъ“ мае сего року богато справъ до рѣшеня и го справъ дуже важныхъ, але помимо сего навить сѣ дуже важній справы можна покончити въ вглядно короткомъ часѣ, если делеґаты будуть держатись порядку, якъ на честныхъ людей пристало.

Сварки, крики, перериване другимъ въ бесѣдѣ и тимъ подобній выбрики не повинній мати мѣсця мѣжь людьми, що себе шанують.

Сподѣемось, що ихъ и не буде на Конвенціи „Союза“ та що присутній делеґаты и урядники будуть вести свои наради спокойно, розважно и тихо на славу „Руского Народного Союза“ и всего руско американьского народа.

Справоздане касове

„Рус Нар. Союза“ за часъ водъ 15 Мая 1904, до 31 Мая 1906.

НРИХОДЪ:

Готовка зъ VIII. Голов. Конвенціи .	16485.44
Пожички	1369.90
Загальный станъ касы по VIII. Гол. Конв.	17855.34
Рокъ 1904:	
За повъ мая и юній	5811.73
„ юлій	3483.18
„ августъ	3640.90
„ септемберъ . . .	3356.92
„ октоберъ	3206.24
„ новемберъ	3796.79
„ децемберъ	4645.17
Рокъ 1905:	
За сѣчень	3672.81
„ февруаръ	4468.95
„ марець	4058.20
„ апрѣль	3534.28
„ май	3843.40
„ юній	3959.81
„ юлій	4210.96
„ августъ	4021.96
„ септемберъ . . .	4206.45
„ октоберъ	4847.77
„ новемберъ	4561.23
„ децемберъ	5620.65
Рокъ 1906:	
За сѣчень	4751.36
„ февруаръ	5343.53
„ марець	4864.46
„ апрѣль	4040.93
„ май	5122.61
Разомъ приходъ за часъ 2 лѣтъ . .	$103.070.29

РОЗХОДЪ:

Рокъ 1904:	
За половину мая и юній . .	5251.52
„ юлій	3479.09
„ августъ	3574.57
„ септемберъ . . .	3379.69
„ октоберъ	3045.60
„ новемберъ	3957.74
„ децемберъ	3345.95
Рокъ 1905:	
За сѣчень	4034.60
„ февруаръ	4753.00
„ марець	5774.40
„ апрѣль	4828.49
„ май	3457.51
„ юній	4472.20
„ юлій	3089.68
„ августъ	2896.57
„ септемберъ . . .	3407.46
„ октоберъ	4495.36
„ новемберъ	4087.69
„ децемберъ	4297.37
Рокъ 1906:	
За сѣчень	3865.71
„ февруаръ	4776.72
„ марець	3552.98
„ апрѣль	2937.53
„ май	6462.13
Разомъ розходъ за часъ 2 лѣтъ . .	**97,223.56**

ЗОСТАВЛЕНЄ:

Разомъ приходъ за 2 лѣтъ бувъ .	103,070.29
Розходъ за той самъ часъ . .	97,223.56
Надвижка яка остала за часъ 2 лѣтъ .	5846.73
Готовка зъ VIII. Голов. Конвенціи була .	16,485.44
Разомъ цѣла готовка въ банкахъ зъ концемъ 31. мая 1906 р. . .	22,332.17
Рожниця яка зайшла мѣжь книгами секретарскими а касіерскими за часъ 2 лѣтъ (що мае бути больше въ касѣ) .	3.27
Разомъ	22,335.44
Пожички	1369.90
Загальный станъ касы зъ концемъ 31. мая 1906 р.	**23,705.34**
Зъ того сиротского фонду есть . .	15,185.33
Остае Союзовыхъ грошей . .	8520.01
Пожичокъ невозданыхъ . .	1369.90
Дѣйсныхъ грошей Союзовыхъ есть .	7150.11

С. Ядловскій, гол. секретарь.

Конвенція „Соединенія“

скончила свои засѣданя 7. с. м., значить, засѣдала повтора тыжня.

До сего, що було вже писано про сю Конвенцію давнѣйше, треба додати еще ось що:

Конвенція выбрала редактором органу „Соединенія“ „Американьского Русского Вѣстника“, бувшого редактора п. Жатковича, співредакторомъ п. А. Ґелу, а директоромъ органу, що водповѣдае такъ за матеріяльну якъ и духову сторону органу, о. Ганулю.

Кромѣ сего выбрано комітетъ для справъ церковныхъ, що мае глядѣти за тимъ якъ ведуть ся справы церковній въ Ам. Рус. Вѣстнику“. До сего комітету належать оо. Н. Чопей, Н. Струтиньскій и М. Яцковичь.

Календарь „Соединенія“ заки поде до друку мае бути перегляненый и апробованый черезъ головного духовного управителя о. Н. Чопея.

Ухвалено принимати до „Соединенія“ дѣти водъ 6-ого до 16-ого року, жадати скликаня греко-католицкого конгресу и закупити для друкарнѣ „Соединенія“ машину друкарску.

Утворено при „Соединенію“ Народный Фондъ, на якій кождый членъ мае складати що мѣсяця одного цента. Зъ сего Фонду мае передплачуватись для кождого Братства належачого до „Соединенія“ по одному примѣрникови часописи „Наука“, що выходить на Угорщинѣ, а решта грошей мае бути ужита на церковно народній цѣли.

Ухвалено такожь высилати безплатно по одному примѣрникови „Ам. Р. Вѣстника“ до кождои греко-католицкои парафіи на Угорщинѣ.

Слѣдуюча Конвенція мае водбутись за 2 роки въ Йонкерсъ, Н. Й.

——

Якъ бачимо, Конвенція „Соединенія“ приняла деякій добрій ухвалы, якъ Народный Фондъ и навязане бодай якихъ такихъ зносинъ зо старымъ краемъ, хотяй въ дечѣмъ пошла взадъ и втратила дуже богато дорогого часу.

Такимъ крокомъ взадъ треба вважати се, що хотяй декотрымъ урядникамъ доказано, що они мачали пальцѣ въ касѣ „Соединенія“, то однакъ помимо сего не потягнено ихъ до водвѣчальности, а противно декотрыхъ выбрали на ново на уряды. Чижь не выглядае се такъ якъ колибъ Конвенція признала таке „мачане пальцѣвъ“ за рѣчь зовсѣмъ природну, и чи не буде таке поступоване заохотою для другихъ урядниковъ, абы робили такъ само?

Не менче крокомъ взадъ, треба назвати и те настановлюване безконечныхъ цензуръ надъ органомъ и взагалѣ надъ усѣмъ друкованымъ. Выбрано редактора, але видно, що до него конвенція не мала довѣрія, отже поставила надъ нимъ директора. Та бо й на томъ ще не конець, бо надъ директоромъ поставлено зновъ свого рода цензуру зъ 3 особъ, для календара зновъ особну цензуру, и то все помимо того, що примѣромъ надзирательна комісія є найвысшимъ цензоромъ надъ редакторомъ и взагалѣ всѣми урядниками „Соединенія“!

А вже те протягане конвенціи черезъ повтора тыжня — се непростимый грѣхъ. Непростимый тому, бо таке тягнене зовсѣмъ безпотрѣбне, бо большу часть засѣдань выповняли не дебаты надъ добромъ „Соединенія“ а личній напады поодинокихъ урядниковъ чи делегатовъ. И все те коштомъ братскихъ грошей, що призначенй хорымъ на запомогу.

Сподѣватись треба, що слѣдуюча конвенція „Соединенія“ водбудесь въ коротшомъ часѣ, зъ меншою втратою гроша и большою корыстею для членовъ сеи організаціи.

Час минає а не вертає.

Неоден Русин запрацює собі пару центів і опісля не знає що з ними зробити. Звичайно переїдесь раз, другий до краю, втратить гроші на шифкарти та трактаменти а опісля вертає назад до Америки і то нераз за позичені гроші та знов починає дороблятись на ново. А тимчасом лїта идуть, чоловік старіесь а не доробив ся нїчого так що на старість прийдесь може у чужих тулати ся та ще й о голоді. Чи оно все так мусить бути? Нї, тілько треба, аби ми піднесли трохи в гору очи від тяжкої праці яку робимо і подивились як поступають собі другі люде. Ми могли б немало помочи собі закладаючи бизнесові спілки, зразу менчі а опісля і більші. В сей спосіб заощаджений гріш нележав би даром по жидівских та инших „банках“, але ішов в рух і приносив нам самим користь, бо заробок, який нинї мають з нас чужі ішов би до наших власних кишень. Такі спілки повинні би ми закладати по всїх наших плейзах, а опісля разом їх лучити в одну велику спілку. Ану, братя Русини, руште ся — чиж вас все треба підганяти? Сеж не так трудна річ до здїйсненя, треба лише трохи розуміня і взаїмного довіря. Починайте чим скорше, бо час дорогий і нїколи назад не верне.

Іван Федан,
Кенонсбург, Па.

Руські Бизнесмени!

Не перший раз вам почути, що в „лучности сила“; сей клич де як де, але в Америцї конче потрібний. На тім тлї повстали наші брацтва, товариства, союзи, на нїм повинні опирати свою силу і ми, що до тепер блукаемо одиницем і губимо ся зі своїми історыками поміж сильнїщими. А вартоб над тим застановити ся і спитати: чи не булоби добре всїм нашим купцям в Америцї, — а принайменше в стейтї, — лучити ся в товариства. Чому нї! лучать ся одні і другі та збивають нечувані суми, то чому нам стояти по заду; миж, думаю, не менше спосібні. Як Тов. руських купців можем скорше числити на поперте наших земляків, можемо утримувати спільну касу і запомагати початкуючих в тім заводї, можемо в часом закладати і свої товарискі склепи. Пора отже, Крамарі, подумати над сим і свої думки та застереженя переляти тимчасом на шпальти „Свободи“ а коли за тим заявить ся нас спore число — приступимо до дїла. До сего надае ся на разї Пенсилвенія.

А. Х.

Американьскі католицкі бискупи а чужинцї.

Недавно сему відбув ся синод в чікаґовского католицкого архиепископа, на котрім ухвалено між инчими, щоби у всїх парафіяльних католицких школах архіепархії, отже нїмецких, італїйских, польских, ческих, французких і других — катехизму учили в англїйскій мові вже від найнизшої кляси. Причиною сеї ухвали мае бути те, що католицкий архиепископ хоче, аби дїти чужинців-католиків могли боронити свої віри перед некатоликами. Ся ухвала дуже оburила деяких католиків-чужинців і они стали протестувати проти нея. Поляки пишуть, що таке не дїе ся навіть в Нїмеччинї або Росії, але чи то що поможе? Буря протесту перейде а католицка церков зробить свое, бо католицка церков не узнае жадної народности і для католицизму жертвувала і жертвуе усїм — і се повинні б собі приклонники католицизму добре затямити.

До Чікаґоскихъ скандалôвъ.

До скандалôвъ зъ чікаґоскихъ рѣзниць, про якій мы вже згадували въ попередныхъ числахъ »Свободы«, прибувають що разъ то новій — свѣжій скандалы. Скандалами тими занявъ ся мѣжь иншими й выдавець кôлькохъ щоденныхъ американьскихъ часописей, звѣсный Рандолфъ Горстъ, и выславъ на свôй коштъ кôлькохъ своихъ тайныхъ репортерôвъ и казавъ имъ вôдъ себе розслѣдити еще разъ „порядки“ въ Чікаґоскихъ рѣзняхъ а особливо въ рѣзнѣ звѣсной фірмы Morris and Co., яка выробляе ще й смалець а властиво марґарину. Репортеры тій просидѣли пару днѣвъ въ Чікаґо — и те що вони тамъ побачили, те теперь той Горстъ и оголошуе въ своихъ газетахъ. А суть то лайдацтва не а-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

бы якій. По простому, стверджено, що фірма Morris & Co. въ Чікаґо выробляе свою марґарину зо здохлыхъ псовъ, котовъ, коней упавшихъ по дорогахъ, зо здохлыхъ въ товаровыхъ желѣзничихъ потягахъ воловъ, телятъ, свиней и т. д. Фірма та войшла навѣть въ умову зъ кольокома гандлярами худобою, якій з'обовязали ся доставляти ѣй саму здохлу худобу. А навѣть войшла въ умову зъ подприемцями водъ чищеня мѣйскихъ улиць, й тій такожь з'обовязали ся доставляти ѣй знайденй на улицяхъ падлины псовъ. котовъ, щуровъ и т. п.

Выробленый водтакъ зъ тои падлины смалець и марґарина розходили ся масами по цѣлой Америцѣ, а що бувъ трохи таншій якъ смалець и марґарина зъ иншихъ фірмъ — то бѣдній люде радо его куповали. А особливо уживано его въ ресторацияхъ, въ пекарняхъ, де выроблювано на нѣмъ всѣлякій „кексы", „паѣ" и т. под. а що все те було „тане", то й въ великихъ масахъ розходило ся мѣжь „костумерами".

Де-що про українські партії в Росії.

Наше українське прислівя каже: „Дружній череді вовк не страшний".

Оце прислівя добре можна прикласти й до наших політичних партий, що поскладали ся для того, щоб бороти ся проти чиновників бюрократів, бороти ся за волю та щасте народне.

А що таке партія?

Партією зветь ся гурток, або великий гурт людий, що думають про щось однаково й хочуть добивати ся чогось вкупі, гуртом. Такі гурти улаштовують спочатку собі програму, плян, у якому зазначено, чого та чи инша партія хоче домагати ся, та чиї інтереси, якого стану людей (кляси) вона буде захищати.

Коли розпочала ся і в Росії боротьба з урядом за волю народню та за кращі умовини житя убогого люду, то у нас виникло богато всяких партий. Богато повстало і таких партий, що тільки прикривають ся тим, що вони, мовляв, теж дбають про народні інтереси. Кажуть вони так для того, щоб перетягти на свій бік більше людей, справді-ж вони згуртували ся в партії тільки для того, щоб боронити свої власні інтереси, а не народні.

Партії такі складають ся здебільшого з тих, кому добре жило ся за старого ладу та ще з тих недолюдків, яких легко підкупити або-ж якимсь иншим способом привернути на свій бік.

Крім партий московських, або краще сказати всеросійських, як от партія народньої свободи, що буде справді стояти за нарід у Державній Думі, е ще партії національні, себ-то такі, що складають ся з людей одної якоїсь нації, з одного якогось народу — з Литовців, Вірмен, Латишів, або як от з нашого народу: Українців чи, як Москалї нас називають, малоросів.

Що-ж саме викликае такі національні партії? Чим вони одмітні від так званих всеросійських? Відріжняють ся вони тим, що мають на думці боронити інтереси своеї нації, свого народу. Повстають такі партії через те, що ні одна всеросійська партія не може охопити в своїй роботі національні інтереси усіх народів, що входять в склад російської держави, а переробити усі народи на одно копито теж не можливо. От через що кождий нарід мае свої окремі національні партії, які домагають ся того, чого та чи инша нація потрібуе.

У нас на Вкраїні е тепер три своїх українських партий: українська демократично радикальна (попереду було дві партії: демократична і радикальна, а потім вони злили ся в одну партію, виробили спільну програму й стала звати ся партія демократично-радикальна), українська соціял-демократична робітнича партія (раніш вона звала ся революційна українська партія (Р. У. П.); третя партія мае назвище українська народня партія (У. Н. П.).

Усї ці три партії складають ся з нашого народу, Українців; балакають люде й провадять свої думки по нашому, по українському, але думки й завдання у них не однакові.

Демократично - радикальна партія мае на думці боронити інтереси українського трудящого народу. Вона домагаеть ся, щоб послів до Державної Думи вибирав увесь нарід, кому тільки вийшло 21 год, щоб можна було вибирати послів прямо в Думу, щоб усі люде мали рівні голоси, та щоб голоси подавали ся тайно. Демократично радикальна партія вимагае автономії для Україні з окремим соймом (народна рада), деб виборні від народу, що живе на Україні, могли видавати місцеві закони, які нашому народу потрібні; щоб школи утримували ся державним коштом і щоб по їх було вчено наших дітей мовою українською, а на урядах чи то доржавних, чи громадських по Україні щоб теж була наша мова, а урядовці-чиновники щоб не назначали ся кимсь, а вибирали ся усім народом, як і до Думи, з місцевих людей. Щоб замість війська була народна міліція, а як враз не можна сього зробити, то щоб скоротити військову службу яко мога більше, та щоб служба військова одбувалась парубками в рідному краю по змозї в своїй губернії. Українська демократично-радикальна партія домагае ся у своїй програмі 8-ми годинного робочого дня дорослому робітникови чи робітниці, а підлітки з 14 до 18 років щоб робили не довше, як 6 годин на день; щоб кождий мав що тижня одпочинку не менше як 36 годин і т. и.

Що до земельного питаня, то українська демократично-радикальна партія рішае його ось як: усї землї державні, царські, монастирські й церковні треба щоб стали краевим фондом ва для потреб хліборобів та щоб до того фонду було викуплено примусово кошом краевим усї землї поміщицькі і поперед усього ті землї, які поміщики здають в аренду людям. Демократично-радикальна партія прямуе в своїй програмі до соціялїстичного ладу, тоб то каже, що кінець кінцем земля зо всїма богацтвами, всї фабрики й знаряди до працї з часом повинні стати спільною народною власністю, бо тільки соціялїстичний лад найкраще забезпечить інтереси трудящого люду.

Українська соціял демократична робітнича партія обстоюе інтереси городських та сільських робітників, або як тепер кажуть пролетаріїв, тоб то таких людей, що не мають власности і продають свою працю.

Українська соціял демократична робітнича партія каже, що все горе людське від того йде, що люде поділяють ся на два ворожих стани (кляси): на бідних, що продають свою працю (пролетаріят) і на богатих (капіталїсти-фабриканти, поміщики то що) і що всї будуть щасливі тільки тоді, коли не буде такого поділу між людьми як тепер, не буде капіталїстів, поміщиків та всяких глитаїв, що живуть з чужої працї.

Партія у. с.-д. (коротко ми так її будемо звати) мае на думці захищати робітників від надмірної працї і домагаеть ся, щоб робітники діставали більшу платню, а робили не більш, як 8 годин на день, та щоб жити вони могли по людському.

Так само як і демократично радикальна партія у с.-д. домагаеть ся, щоб посли народні до Державної Думи і на всї уряди обирали ся усім народом без ріжниці полу і національности. Далї у. с.-д домагаеть ся вселюдної осьвіти на державний допт. Що до земельного питаня, то партія у. с.-д. рішае його трохи инакше ніж партія демократично - радикальна. Партія у. с.-д. каже, що всї землї, не виключаючи й земель великих власників, а також царських, треба конфіскувати (одібрати без викупу) й обернути на власність краевих самоуправ. Для нашого краю у. с.-д. також вимагае автономії з окремим соймом (народня рада).

На прикінці ця партія домагаеть ся, щоб заведено було соціялїстичний лад у громадському житю, тоб то такий лад, за якого не буде приватної власности на знаряддя для роботи, коли всї богацтва — землї, фабрики, заводи, майстернї перейдуть у спільну власність працюючого люду, коли буде заведено такі порядки, щоб кождий працював та вироблял стільки товарів чи яких продуктів, скільки йому потрібно на прожиток.

Отсе найголовнійше, чого домагаеть ся українська с. д. робітнича партія. Така партія е у кождого народу, у Москалїв, у Литовців, у Поляків то-що. Сї партії, еднають ся між собою на з'їздах і через те скрізь кажуть „Пролетарії всіх країн еднайте ся".

Третя партія, зветь ся українська народня партія (У. Н. П.). Коли тільки українська народня партія появила ся на Божий сьвіт, то вона ніякого иншого народу на українській землї не хотїла признавати. Вона у своїх книжках просто казала: „усї люде твої братя, але Москалї, Ляхи, Угри, Румуни та Жиди — се вороги нашого народу, поки вони панують та визискують нас". Так міркувала українська народня партія; вона неначе забувала, що серед наших Українців е богато таких, що визискують робочий народ ще гірше од якогось еврея або Поляка. Та й хиба-ж усї Москалї, евреї то що панують та визискують? У. н. п. домагаеть ся самостійности України і через те гукае: „Україна для Українців, отже вигонь звід усіль з України чужинців-гнобителїв". Виходить, по думці у. н. п.. що чужинців-гнобителїв треба вигонити; що-ж робити з своїми гнобителями — партія про це нічого не каже, неначе робочому народови не однаково дошкуляе, хто його тисне, чи Німець, чи свій брат-Українець.

Українська народня партія випустила отсе недавно „програму робітницької організації у. н. партії. З цієї програми не видно вороґування до чужих народів, що живуть на нашій землї; в цій програмі навіть говорить ся, що „робітницька організація у. н. партії бореть ся поперед за свободу українського пролетаріята, піддержуючи в боротьбі пролетаріят зневолених націй і пролетаріят взагалї". Але-ж з сієї програмки, складеної для робітників, не видко, щоб програма самої партії була тепер нова, без ворожнечі до инших народів.

Про земельне питаня в програмі робітницької організації не згадуеть ся. Виходить, що організація дбае тільки про городського робітника. Програма робітницької організації, як і програма самої у. н. партії, бачить конечну ціль в „Самостійній Україні"...

На прикінці слід згадати ще про українську спілку „Россійской соціялъ-демократической робочей партіи". Спілка ся складаеть ся з людей, що одкололи ся від української соціял демократичної рабочої партії та пристали до московської партії, що зве себе коротко Р. С. Д. Р. П. Хоч та спілка і складаеть ся з нашого-ж таки народу (вони й книжочки друкують нашою мовою) але-ж вона не може захищати уповні інтереси українського робітника, бо цілком залежить від московської партії й мусить робити тільки те що їй московська партія накаже. Спілка, наприклад, не може домагати ся автономії для нашого краю, бо „Россійская (властиво руська чи московська) соціялъ демократическая рабочая партія", від якої залежать спілчане, автономії для нас, Українців, не признае.

Гр. Сьогобочній.

На Боєвий Фонд в Галичині

зложили:

I) **На руки ред. „Свободи":**

1) З Роч Персі, Асса, Канада Спиридіон Івасюк 50 ц.

2) З Ґлендайв, Монтана, для радикальної партії Петро Стрільчук 3 дол.

3) З Гавстон, Тексас, Михайло Балабан $1.00.

4) Читальня ім. Ю. Соломійчука в Chicago, Ill. для радикальної партиї $7.00.

Разом 11.50.
З попередним 488 55

Редакція „Свободи",
Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

II) **На руки Народного Комітету:**

1) На хрестинах у Стефана Яцка в Sayre, Pa. по промові Антонія Лучейка зложили зібрані гості слідуючі жертви:

По 2 дол. Матій Семенюк;

По 1 дол.: Гр. Ковалевич,,

По 50 цнт. Стефан Яцко, Антоній Лучейко, Леон Яворский, Лукаш Матус, Ів. Немет.

По 25 цнт. Стефан Плихта, Юрко Галабурко, Матій Опар, Василь Юзька, Юрко Немет, Ілько Сех, Іван Тарбай, Антоній Зарічаньский, Семен Прислопский, Осиф Хоміщак.

По 20 цнт. Іван Карамін,

По 10 цнт.: Антоній Плихта, Антоній Бахур, Іван Плішка, Дмитро, Низьолек. Разом 8.80 дол.

2) З Terryville, Conn. По 1 дол.: Іван Париляк, Михайло Бобик,

По 50 цнт.: Михайло Стахура, Петро Летіта, Євфрозина Летіта.

По 25 цнт.: Іван Ванько, Василь Оліячик, Тимко Кушвара, Ілько Адамович, Іван Стесенко, Іван Уский, Михайло Лита, Теодозька Адамович, Александер Кривицкий.

По 10 цнт.: Ружа Галяк. Разом 5.75 дол.

3) З Yonkers, N. Y. Василь Хома 1 дол. (був пропущений в 22-ім числі)

Разом 14.55
З попередним 456.64

о. Ів. Велигорский,
25 Chestnut Str., Yonkers, N Y.

Кромѣ сего Русини з Едмонтон вислали впрост до „Гром. Голосу" 44.75 дол. а ученики з Виннипег 15.60 дол.

Всіх грошей на Боевий Фонд зібрано доси в північній Америці на суму **$1,523.30**

Болючі кривжі і члени

тратять біль і штивність після кількоразового натертя

Д-ра Ріхтера Котвичним Пейн Екпелером

Фамілійне средство вживане по многих краях як ліки проти Руматизму, Сіятики, Болю в боці, Невралгії, Болю в горлі і грудях, Болю голови і зубів.

Продають по всіх аптиках по 25 і по 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Str., New York.

На руску Бурсу в Йонкерс, Н. Ю.

З Pittsburg, Pa., на хрестинах у Теодора Кульчицкого Волчка зложили:

По 50 цнт.: Теодор Волчко, Петро Дашинич.

По 25 цнт.: Іван Варанацкий, Теодор Дашинич, Юрко Дашинич, Ілько Дашинич, Григорій Вачинич, Михаіл Вачинич, Іван Дашинич, Онуфрий Дашинич.

По 10 цнт.: Ян Лятосіньский, Григорий Ґут, Марія Дашинич, Франціпка Дашинич.

По 5 цнт.: Іван Хапка, Семіон Волчко. Разом 3.50 дол.

о. Іван Велигорский, секр.
25 Chestnut Str.
Yonkers, N. Y.

Жертвы
на Революц. Украиньску Партію.

1) З Гавстон, Тексас, Михайло Балабан $1.00.

2) Читальня Ю. Соломійчука в Chicago, Ill. $2.50.

Попередно зібрано	262.31
	3.50
	265.81

Позір!

„РУСКА КОЛЄЇЯ" в Шамокін, Па., почала видавати з початком Червня 1906 р. нову часопись для руских родин в Америці п. н.:

„Зірниця"

В сій часописи друкують ся дуже цікаві оповіданя і верші, та дещо з політики і з житя в старім і новім краю. Є в ній тоже богато ріжнородних байок, приказок і новинок з цілого сьвіта.

„Зірниця" виходить що суботи і коштуе всього $1.50 на рік.

Перше число висилає ся на жаданє даром і оплатно. Як кому не подобає ся, може его звернути.

Пишіть по сю ґазету скоро, бо мало що примірників лишило ся!

J102 Адресуйте так:
227 N. Shamokin Str., Shamokin, Pa.

На острові Ісляндіи де живе 75,000 мешканців, мають зарівно жінки і мущини однакове право під взлядом політичним. Так жінки як і мущини мають право голосованя, а уряди на острові занимають через половину мущини та жінки.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головный предсѣдатель — КОНСТ. КИРЧÔВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.

Головный секретарь — С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ — АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-предсѣдатель.....С. Митренко OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря .....Иос. Кульчицкій BALTIMORE, Md.

Заст. касіера .....А. Янковичъ MC ADOO, PA.

Радні:

А Валевскій.....St. Louis, Mo.
А. Семаницкій.....Trauger, Pa.
К. Кобанъ.....Olyphant, Pa.
Ал. Сорока.....Plymouth, Pa.
Иванъ Парилякъ.....Terryville, Conn.
Ив Сенько.....Jessup, Pa

Ихъ заступники:

Ив. Посипанко.....Mc Adoo, Pa
Ник. Домбровскій.....Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкій.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковскій.....McKees Rocks, Pa.
Ив Воргачь.....Mt. Carmel, Pa.

Головный орґанізаторъ:

о Н. Пôдгорецкій Box 543, South Fork, Pa

Вступайте до Союза!

„Союзъ“ — одинока руско народна організація въ Америцѣ.

Принимае членôвъ вôдъ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне пôсля лѣтъ.

Мѣсячне вôдъ 25 до 70 центôвъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа $600.00,
Посмертне за жѣнку $300.00,
Посмертне за дѣти вôдъ 15.00 до $300.00,
Въ разѣ утраты: а) обохъ очей нôгъ або рукъ $600.00,
б) однои руки або ноги $200.00,
в) одного ока $100.00,
Сли отець родины въ шпитали божевôльныхъ, Союзъ платить що року родинѣ $100.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись такожь до братства, яке належить до Союза.

Важне для П. П. Секретарѣвъ Р. Н. Союза.

Повѣдомляю разъ на все, що всѣ грошѣ належачѣ до касы Р. Н. Союза посылае ся такъ: на money-order ахъ або чекахъ выписуе ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписаный money order або чекъ не посылае ся до Голов. Касіера, але вразъ зъ выказами до Голов. Секретара. Головный секретарь опôсля вôдсылае ихъ до Голов. Касіера.

С. Ядловскій,
Голов. Секретарь.

Ч. 826. КВІТЪ $600.00

на шѣсть сотъ долярôвъ, котрѣ п. Анастазія Литвакъ отримала яко посмертну запомогу по мужу Дмитрѣ зъ Головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Shenandoah, Pa. 11 Юнія 1906.

Анастазія Литвакъ,
Свѣдки { Семанъ Кристиничь, Павло Литвакъ.
Гарисимъ Курила, предс.,
Семанъ Демко, секретарь.

Ч. 833. КВІТЪ $100.00

на сто долярôвъ, котрѣ п. Василь Кащакъ отримавъ яко надзвычайну запомогу за утрату ока зъ Головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Trauger, Pa. 19 Червня 1906.

Василь Кащакъ,
Свѣдки { Теодозій Тапинъ, Стефанъ Малецкій.

Вôдъ мѣсцевого Уряду Руского Народного Союза въ Америцѣ. Вôддѣлъ (число) 25.

Александеръ Семаницкій, предс.,
М Ющакъ, секретарь.

Ч. 836. КВІТЪ $600.00

на шѣсть сотъ долярôкъ, Марія Кухта отримала яко посмертну запомогу по мужу Михайлѣ зъ Головнои Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Mt. Carmel, Pa. 2 Юнія 1906.

Марія Кухта,
Свѣдки { Иванъ Боднаръ, Матій Руснакъ.
Йосифъ Куруцъ, предс..
Иванъ Дзятко, секретарь.

Рухъ въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

Брацтво

св. Андрея в Лорейн, Огайо, буде принимати до Брацтва нових членів за половину вступного в місяцю Юнію і Юлію с. р. Хто еще неналежить до Брацтва то най приступить тепер, поки час, бо нїхто не знає де кого біда чекає.

Наші мітинґі відбувають ся по першім в першу неділю о другій годинї по полудни в Гали на 104 Charl St.

А. Русенко, секретар.

Братство

сьв. Володимира в Ню-Йорку відділ 108 „Р. Н. Союза“ приймає через два місяцї — Червень і Липень — нових членів без вступного.

Дорогі Братя Русини! Хто ще з вас, в Ню-Йорку не належить до жадного брацтва, нехай прийде до нас а ми приймемо його як рідного брата. Оплата не велика — 35 центів місячно, та за ті гроші дістанете, кождий, єсли захоруєте 5 долярів що тижня запомоги і доктора. Братя Русини! не жалуйте тих пару центів на місяць, бо як чоловік здоров і робить, то що значить для него тих пару центів? Таж нераз богато піде на дурницї, а нїхто не може знати, що єго чекає. Тож не кажіть, дорогі братя, „шо ще маю час“ і не відкладайте се на пізнїйше, а вступайте зараз численно до Братства і „Союза“. В єдности сила! Мітинґи відбувають ся кождого місяця перед першим в суботу, на Евеню А. під числом 46 в Гармонїя Гали, межи 3 а 4 улицями в Ню-Йорку.

О. Довганюк, предс.
Я. Корнаш, секр.
А. Ширимета, касієр.

Оголошенє.

Сим подаємо до загальної відомости всїм Русинам в окресности Smoke Run, Pa. що наше нове Брацтво сьв. Георгія ч. 135. Р. Н. С. буде приймати нових членів до Брацтва без вступного через місяць **Юній.**

За уряд Брацтва ч. 135.
Осиф Керна, предс.,
Ант. Клим, секр.

Братство

Сьв. Арх. Михаіла, Р. Н. Союза відділ 105 в Wilmington, Del. буде принимати нових членів в Юнїю і Юлїю сего року **без вступного.** Мітинґи відбувають ся в гали на улици 7-ій під числом 823. Слїдуючий мітинґ відбуде ся дня 5-го Юлїя о 7 і пів год. веч. Просимо всїх, що не належать до братства прийти на наш мітинґ.

Максим Іконик, предс.
Мих. Возьний, секр.,

Подяка.

Я Марія Кухта складаю сердечну подяку Р. Н. Союзови і єго урядникам за так скоре виплаченє посмертного в сумі шість сот долярів по моїм мужу Михаїлї.

Мт. Кармел, Па. Юнїй 8, 1906.
Марія Кухта.

Де є?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошеня напередъ.

Андрій Коваляк, що посилав через мене до краю гроші для своєї жени. Жена єму умерла і гроші вернули ся. Тому прошу Андрія Коваляка, аби прийшов до мене або менї написав і гроші або відобрав собі назад або післав другому до краю.

Joe Popivchak 25-27
Iselin, Pa. Indiana Co.

Глядає посады,

рускій дяко-учитель, має лѣтъ 29, голосъ добрый теноровый. Є испитованый и має свѣдоцтво квалификаційне, вмѣє добре управляти хоромъ. Котра парохія потребовала бы дяко-учителя зволить написати на адресъ:

Mr. Nikolaj L. Kuczer
20 Turner Str. Plymouth, Pa.

Глядаємо

Дяко-учителя, щобы мôгъ дѣти учити и хоральный спѣвъ провадити. Кандидаты зволять голосити ся до отця Констанкевича на адрресу:

Rev J. Ch. Konstankevicz, 25-26
221 N. Shamokin Str. Shamokin, Pa.
Н. Габура, секретарь парохіяльный.

Испитований півець церковний

з добрими сьвідоцтвами, кільколїтною практикою, і диригент хору, пошукує посади. Зголошеня просить пересилати під адресою:

Lawrentyj Bemko c/o A. Chromowski
339 E, 20 Str. New York City.

На Продаж Тано Дім, Лот, Бизнес.

Лот 24x120, дім 24x40. На верху 6 комнат, на долї стор і одна комната зашклена. Пивниця цементована, добра вода, фенс довкола. Все при мурованій улици. В ґросерни товару на $800.00. Продам тано, бо виїзджаю. Кому наприкрилось в майнах або фабрицї робити нехай купить. Адресувати:

I. Shefczek
Box 334 Donora, Pa.

На продаж.

Добра фарма, що обнимає лїса і виробленого поля 25 акрів. На фармі є хата, стодола, кінь і всї знаряди господарскі. Фарма засїяна і засаджена. Купити можна дуже тано. Морґіч дасть властитель. Голоситись на адрес:

Stephen Dziadyk 25-27
135 Main Str. Derby, Conn.

Оголошенє.

Хто прійде до Wilmington, Del. а не знає де нашѣ люде, нехай вступить до руского готелю Семана Федориґа. 517 E. 4-th St. Wilmington, Del. 23-26

ДОПИСИ.

З Джерзі Ситі, Н. Дж.

Недавно сему одної Недїлї, коли п. К. Кирчів, предсїдатель парохії, отвирав церков, кинулись на него москвофіли мов дикі зьвірі; щось подібного в житю моїм я еще нїколи не видів, щоби чоловік так по зьвірски зі своїм во Христї братом міг поступити. Тай еще до того кричали як жидівска товпа перед Пилатом на Ісуса: „Убиймо го! убиймо го!“ — Отжеж тепер любі читателї самі осудїть, яка релїгійність і набожність в серцях московских. А батюшка Г. вмісто їх зьвірскість зганьбити і до згоди людей стягати, то він еще їм гратулював: „так дїточки, так, не дайте ся; камінь до рук і забивайте Українців. бо то не христіяне!“

Українцї не христіяни, бо не уміють так друками і камінем по голові хрестити. як твердо рускі люде... Не даймо ся обманювати тим дурисьвітам, котрі нїби жиють правдою, а в дїйсности що роблять! Чиж ми всї не рідні братя. чиж нам треба слухати кацапскої труби? Сьвященик в Джерзі Ситі проповідає гарну науку, але в салунї... Там наука відбуває ся, а в церкви то нї науки, нї відправи, лиш до бийки заохота, щей редактор „Правди“ в тім єму помагає, мимо того, що „Правда“ все пише: „Моли ся, учи ся, труди ся и трезви ся“.

Джерзі ситска кацапня присягала фальшиво на п. Кирчова, що 250 людей чекало коло церкви, а він не хотів отворити, хоч люде могуть посьвідчити, що при церкви не було лише кілька хрунів, котрі ся кинули на п. Кирчова і були би го роздерли. От маєте релїгійність кацапских приклонників, вовків в баранячій шкірі. Сего не зробилиб навіть дикі Індияни. Тож возьміть собі Бога на поміч і покиньте роздор. Одні других любіть і не учіть ся оден другого забивати. Лиш до згоди ся стягайте і брата любити вчіть, і сьвяту Русь Україну від кайданів хоронїть.

Щирий парохіянин Ю. М.

З Ґімлі, Ман. Кан.

На нашій кольонії заклинав піп громом в костелї на проповіди, би убив таки в хатї одного з его парафіян за се, що єму не хоче підписати ся, і не приймає ярма ним накиненого на свій карк. І сповнило ся але противно. Дня 16-го Мая надтягнула хмара, і вдарив грім лише не в тоту хату, в котру піп казав, але в сусїдску, і то найвірнїйшого єму „баранця“. Грім не заподіяв великої шкоди лиш поломив в кухнї одну ногу, підлогу і вікна побив. Людям не стало ся нїчого хоч були гостї лиш через дверї в другій станциї, тілько страшно налякали ся так, що тепер лежить дві овечки тяжко хорих. А на котрого піп грому просив, то нїчо єму не сталось.

Жичливий всїм.

З Pleasant Home, Man., Канада.

У 18-ім ч. »Свѣта« есть поміщена вість із старого краю, що Буковиньскі Русини-Українцї старають ся всїма силами віддїлити руску церкву від волоскої верховної власти, за що »Свѣтъ« дуже критикує буковиньских Русинів. Дехто може думає, що „Свѣтъ“ має право до чогось подібного, однак хтоби знав як Волохи кривдили та ще і тепер кривдять Русинів, той зараз би відповів „Свѣтови“, що він, вибачте, бреше. Бо доки україньска партія не взяла верх на Буковинї, доти Буковина була лише православна, а що в нїй жиють Русини, проте нїхто анї згадував, такий твердий сон був наступив. „Свѣтови“ снить ся, що коби в цїлім сьвітї настало православіє, тогди запанувало би царство Боже на земли. А се зовсїм неправда. Бо маєм приклад із росийского православія; чиж треба більшого пекла як там тепер є? Певно що нї. Бо православний може бути кождий чоловік, котрий право славить Бога і право жиє межи людьми. Тепер возьмім на увагу, чи то правда, що „Свѣтъ“ є православний, коли він обстає за буковиньскими православними Румунами, а Русинами рахує лиш тих, котрі тримають із Румунами; а котрі хотять мати все своє руске то у „Свѣта“ сї не Русини а вороги православія. Отже як би нинї всї Жиди сказали, що вони православні, так „Свѣтъ“ став би зараз по сторонї жидівского православія а Русинів обкидав би болотом, як обкидає невинно буковиньских. Отже видно, що „Свѣтъ“ не стоїть за Русев, але за православієм; а що чужі національности старають ся пожерти Русь, то „Свѣта“ се зовсїм нич не обходить, лише православіє утримати а Русь най і зараз гине. Дальше пише „Свѣтъ“, що сї „господа“, котрі старають ся мати руского епис. і руску консисторію, заложили в Раранчу „унїю“. А чиж се правда? Таж унїю заложив в Раранчи москалефильский піп, котрий кривдив Русинів до остатнього, а коли Русини удавали ся пару раз о пораду до консисторії, то консисторія на все була глуха. Аж тогди Русини постановили перейти на унїю через безхарактерне трактоване їх москвофільским попом. Коли про се довідав ся епископ, то приїхав чотирма кіньми до Раранча аж перед хату головного предводителя унїї селянина; однак сей був на стільки амбітний, що не хотів навіть говорити з епископом, так му допекли румуньскі цигани. Тепер може ясно „Свѣтови“, хто заводить унїю на Буковинї. Хвалить ся „Свѣтъ“ также, що 26-го апріля Румуни з русков партієв, як еї там називають кацапска, скликали до Черновець собранїє, на котрім протестувало 1000 людей проти роздїлу архиепархії на руску і волоску. Коли собраніє явило ся перед резиденциєв епископа, то еп. Владимір вийшов на балкон, з котрого промовив до народу перше по волоски а потому по руски, а коли спімнув про роздїл рускої церкви від волоскої, то всї кричали без памяти: „Не треба! не хочем!“, а Волохи із своїм „си тріяски“ (най жиє) на конець геть все поглушили. І мали рехт, що най жиє, бо Владимір родив ся під русков стріхов, мати єго сьпівала над ним рускі піснї, певно і згадувала, щоби син еї ріс на славу Бога і руского народу, а він сегодня відрік ся руского народу зовсїм, бо видївем се своїма очима. Де тілько з'явить ся межи товпу руского народа зо три волоскі цигани, там уже епископ рубає лиш по волоски, бо так вимагає волоска полїтика. От, як і на собранію еп. говорив перше по волоски а потому по руски. Із сего собранія однак пізнати, що проводирі україньскої партії на Буковинї не спять, але працюють. Минувшого року було україньске віче в тім самім містї Чернівцях, на котрім було 5000 людий. Собранія, котре відбуло ся в апрілю с. р. проти Українців, вимагала волоска полїтика, отже на нїм були певно по більшій части самі Румуни а лиш якась часть Русинів. А хотяй би було там аж половина Русинів, то було їх лиш 500. Отже 500 а 5000 велика ріжниця. Ще перед чотирма роками, коли я був ще у Буковинї то москвофільска партія була вже досить слаба, а із наведеного числа нинї можна сьміло сьпівати москвофільскій партії на Буковинї „вічная память“. Буковиньским Русинам желаю цїлим серцем, щоби они освободили ся як найскорше з під волоского ярма і здобули собі належні їм права і на поли церковнім, як се мають инші народи.

Перепрашаю пов. читачів »Свободи«, що так широко розвівши ся над сею справою, заняв місце, на котрім могло бути поміщено щось лїпшого, но на моїм серци лежав великий тягар, коли я прочитав такі несправедливі слова і тому хотївем пояснити справу тим, що на Буковинї не були і не знають тамошних обставин.

А. Вільчиньский, нез. р. сьвящ.

Потреба образків.

Просимо Русинів замешкалих в Сполучених Державах прислати нам образки руских:

1) домів,
2) бизнесів (сторів, готелїв і т. п.),
3) шкіл,
4) церков,
5) цминтарів,
6) хорів,
7) банд,
8) братских походів,
9) весїль,
10) похоронів,
11) людий при роботї на колїї, по майнах, брехах, фабриках, і в загалї на роботах, в яких роблять наші люде,
12) фармерских забудовань, знарядів, худоби, елевейтрів, млинів, словом всего, що ілюстровало би житє Русинів в Сполучених Державах.

Русинів замешкалих в Канадї, Бразилїї і на Гавайских островах просимо присилати нам також фотографії представляючі повисше списані річи.

До кождого образка треба додати коротенький опис того, що представляє.

Писати треба лише на одній сторонї паперу.

Прислані нам образки будемо друковати в „Читальни“, календари, а деякі і в „Свободї“, а коли збересь таких образків більша купка, буде можна надруковати руско-американьский альбум, се є книжку з образками з руско-американьского житя.

Образки треба висилати на адресу:

Svoboda,
Box 353, Scranton, Pa.

— „СВОБОДА“ посилає грошѣ до всѣхъ частей свѣта по тôй самôй цѣнѣ, що всякѣ чужѣ агенты. Грошѣ доходять до краю за 12 днѣвъ. Чого волочитись по чужихъ, коли свои могуть васъ такъ само обслужити. Адресуйте:

SVOBODA,
Box 353, Scranton, Pa.

Бачність!

Пп. Делеґати „Союза“!

Отсим повідомляє ся Вас, що підчас Конвенції в Scranton, Pa, знайдете добру гостину і щиро руську услугу в одинокім

Руськім Готелю Юрія Мончака

cor. Beacon Ave. & Hickory Str.
Дві мінути ходу від Конвенц. Галї.

Зол. годинник і ланцушок ДАРОМ

ЗОЛОТЕ ПЕРО ТАКОЖ.

Правдиве, золоте перо ґарантоване позолочувано 14 к. золотом, приходить в гарній скриночцї. Продають єго всюди по 2 дол. Пішли нам 50 ц. і свій адрес а ми вишлемо Тобі се гарне перо і 25 всїляких золотих річий по 10 ц. одна. Коли їх продаш і дістанеш 2.50 дол. задержи собі 50 центів а нам пішли 2 дол., тоді ми вишлемо тобі зовсїм даром Американьский золочений годинник, ґарантований, що буде держати добре час. Можете дістати мужеский або жіночий годинник і не буде тебе коштувати нї цента. Висилаєм для дївчат перлове перо і хрестик сли волять се вмісто золотого пера за 50 центів, які тобі звернуть ся, коли продаш золоті річи.

CROWN JEWELRY CO.
Dept. 167, 163 E. Randolph St., Chicago, Ill.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Надôслане.

Jersey City, N. J.

Здавалось, що якъ Ню Йорска „Правда" перейде пôдъ перо о. Обушкевича то цѣлкомъ змѣнить ся: не буде въ нѣй лайокъ, брехень и т. д. Тымчасомъ показалось инакше Давный фарисейскій духъ незавмеръ а тôлько на часокъ притаивъ ся.

Зъ початку зачавъ о. Об. редаґовати свою ґазетку „вельми со миромъ", тôлько десь тамъ вôдъ часу до часу мѣжь своими „душеполезными наставленіями" кинувъ мертву бомбу на Украинцѣвъ, радикалôвъ и на всѣхъ що не годять ся зъ его наставленіями. Та се байка, бо его наставленія кôнчать ся звычайно словами: „миръ вамъ дѣтоньки, любѣте другъ друга якоже и азъ люблю вы", а се є бальсамъ на тй раны, що вôнъ завдає. Ажь ось остатными часами зачавъ о. Обушк. зновь пѣти на стару нуту въ своѣй „Правдѣ" и таки запявъ свои зубочки до Джерзісітскои парафіяльнои справы и то такъ делікатно набазгравъ, що ажь ему самому стало лячно. Дорôвнавъ, ба навѣть перевысшивъ своихъ выхованкôвъ бувшихъ вôдвѣчальныхъ и не вôдвѣчальныхъ редакторôвъ. Та се нема нѣякого чуда. „Нѣсть рабъ большій господина своего", пôзнати дерево по овочахъ. Пôзнати о. Обушкевича по его попередникахъ екс-редакторахъ. Хотяй бы може хотѣвъ инакше думати (не кажу робити), та его совѣсть чи натура непозвалять ему кажучи: „Та азъ убо такъ навыкохъ, что всякую ложь моихъ приверженцовъ фабрикую на истинну въ моей одино-спасительной шматцѣ глаголаемой „Лжица", или по новоокрещенію „Правда". Ибо по св. писанію грядеть лжепророкъ, (нимъ же азъ есьмъ), и вси вѣрующіи ему восхвалять его, онъ же поругаеть ся и посмѣет[illegible]имъ въ кулакъ, якоже и [illegible] дѣлахъ всякимъ баранамъ вѣрующимъ мнѣ. Więc, сего ради паки лжу и лжу и выну буду лгати до скончанія вѣка моего, аминь."

Нелямполизъ.

Всячина.

ПАПІР.

В письмі сьвятім згадуєсь про камінні таблиці, на котрих списані були давні жидівскі права. Знаємо також з письма сьвятого, що праведний Йов хотів, щоби слова его були вирізані желізом в олові. Та не лиш права релїґійні, але і всякі науки списувано на таких камінних і оловяних таблицях, щоби і сини і внуки і найдальші роди могли з них набирати ся науки.

Зарівно вже в найдавнїйших часах уживані були таблички, або деревляні дощинки до писаня. Іх крашено на біло, а відтак писано на них пензлем. Часто такі таблички поволїкали воском і тоді на воску писали желїзним писальцем. Для лїпшої вигоди були писальця в горі грубші, а конець заострений, як у наших оловців. Грубший конець був зверха плоскатий, так, що легко мож було букву зле написану назад загладити а иншу написати. Коли письмо якої таблички не було вже потрібне, тоді приставляли табличку до огня, а розтоплений віск розгладжували знов по табличці і знов по нїй писали.

Табличок деревляних уживали в дуже давних часах у нас, на Руси. В старих письмах згадує ся часто о „дошках праводатних" і ще до нинї люблять Русини говорити: „Перечитай від дошки до дошки" (значить: від початку до кінця).

Як виглядав давнїйше папір?

В Єгипті була рослина, звана папірусом. Була се великаньска тростина, на 15 стіп висока і значної грубости; она давалась розложити на дрібні листочки, як приміром наша цибуля. Листочки верхні і спідні давали лихий, листочки в самій середині найлїпший папір до писаня. Єще довгий час, навіть по Рождестві Ісуса Христа, уживали листочків тої рослини.

Папір скіряний.

Хотяй папір з египетскої тростини був до писаня вигідний, однакож не був тревалий, бо з часом так засихав, що кришив ся і не спосіб було письмо на довший час переховати. До того в наших краях не мож було тої рослини розвести, а з далекого Єгипту спроваджувати тяжко. Були часи, що оден аркуш егип. паперу коштував, беручи на нинїшні гроші, над $1.20. А в многих краях і за найбільші гроші годї було паперу сего дістати.

З тих то причин придумували люде, еще в часах перед Христом, чи не можна би винайти такого паперу, що був би і тревалий, і не дорогий, і всюди під рукою. Оден король на сході, в місті Пергамі, і придумав овечі і телячі скірки виправляти і на них писати.

Гадка ся небавом всюди принялась і від того часу стали люде чим раз більше уживати скіряного паперу. Від міста Пергаму названо такі скіри пергамінами. Вони були в загальнім уживаню також у давних Русинів, за часів панованя князів (перед 600 роками) В многих церквах руских, у Львові по біблїотеках і в Народнім Домі, знаходять ся ще такі давні книжки, писані на овечих скірках.

Про той скіряний папір доховалась еще память у Русинів. Коли хочемо сказати, що маємо богато до писаня, то кажемо нераз: Тото і на воловій скірі не списав би.

Папір бавовняний.

І з папером скіряним була велика невигода. Писане йшло дуже поволи, скіра часто зсихала ся, видатки на скіру були чималі. І от війшов в уживане папір з бавовни, вироблюваний в той спосіб, що розскубану бавовну збивали в аркушеві платки. Був то папір до нинїшного досить подібний, лиш далеко мякший так, що лише з трудом, мож було по нїм писати. Через уживане паперу бавовняного зменшив ся розхід паперу египетского (з тростин); тепер навіть в самім Єгипті тростини тої вже не найде.

Папір нинїшний.

Люде старають ся кожду річ все більше і більше видосконалити. Они так подумали: бавовна дорога і аж з инших країв треба єї спроваджувати, — от лїпше замість бавовни ужити якої догіднїйшої материї, котра булаб дешевшою і всюди під рукою. Замість з бавовни почали тепер виробляти папір з клаків конопельних і льняних, а також з всїляких старих і подертих шмат і онучок. Зразу тоті шмати і онучки роздроблювано і розмяцькувано людскими руками, пізнїйше за помочію каменя млиньского З часом однакож прийшли люди до пересьвідченя, що чим більше уживаємо до фабрикації шмат льняних, а менше бавовняних, тим і папір буде лїпший і витревальший.

Папір роблять так: Закуплені по ріжних містах і селах всякого рода шмати звозять до фабрики, де їх робітники після вартости розпорядковують. Звичайно розділяють ті шмати на 20, часом і на 30 родів — тут білі, там крашені, а знов окремо грубші, тонші, льняні, бавовняні і т. д. Відтак роздробляють шмати в машинї і перечищують в золеній, горячій водї. Через варене і часте вимочуване заміняють ся шмати і всїляке клоче в клейковату гущ, так звану брагу, котру опісля перепускають через густе цїдило. Коли брага вже згустїє, стискають єї сильно в прасах, щоби вилучити непотрібну воду. Отримані в той спосіб платки паперу крають робітники на аркуші і висушують їх на шнурах. По висушеню знов кладуть тоті аркуші під прасу, а відтак переглядають кождий з осібна, чи рівний, чи нема в нїм волокон, або чого иншого. Волокна мусять бути вишкробані. инакше аркуші не придадуть ся добре до писаня.

У Нїмців, де гандель ведесь на високі розміри, там не оден убожший зачинає свій промисл від брудних онуч. Оден Русин, що довго мешкав в Нїмеччинї, так о тім пише: „Знаю не одного, що перед десятком лїт кількома риньскими починав свій гандель шматами, а нинї має вже свою каменицю, свій склеп, свої конї і бричку. Зразу він однокінкою об'їздив села і міста, де на его свист люде за малощо вимінювали всїлякі лахи непотрібні. Такий купець, отворивши гандель онучами, збирає і всякі старі кусні желїза, шкла і костий. Відтак одно спродає сотнарами до фабрики паперу, друге до шкляних гут, де оно перетоплюєсь і знов яко нове шкло виробляєсь; трете йде до инших фабрик, де кости мелють ся, з чого мука уживає ся до навозу замість гною. Такий гандель приносить необчислені зиски. В новійших часах писали ґазети, що в Відни помер шматяр, що по онучах лишив два мілїони риньских маєтку! (Се така сума, що трийцять сел закупив би). В Галичинї лише жиди їздять по селах і містах за шматами і за кілька шпильок та голок дістають в заміну множество онуч. По селах наших много йде марно і не одна ґаздиня не знає, кілько то она рік-річно викидає на сьміте. Годї, коли у нас нема змислу практичного. Нераз навіть такий сельский дїд, що по хатах милостинї просить, міг би розпочати такий гандель, збираючи шмати, кости і окрушини шкла і желїза. Тим більше мігби таким дїлом занятись який підупавший господар на селї.

Дещо цікавого.

В Китаю, на цїсарскім дворі і в державних урядах уживають прапор жовтої краски. Всї палати належачі до цїсарської родини суть тою краскою помальовані. Єсли би яка приватна особа ужила тої краски, пісьля китайских законів має бути покарана смертію.

——

Нема на сьвітї другої держави, деби правительство так часто зміняло ся, як се дїє ся у Франціи від року 1870. Від часу упадку Наполеона III. до нинїшного дня правительство француське перейшло аж сорок змін. За той самий час в Австрії було 27 ріжних мінїстерств.

——

Найкрасший термометер на сьвітї знаходить ся на унїверситетї Івана Гопкінса. Прегарний сей інструмент має вартість $10.000, а знаний є під іменем: Термометер професора Ролянда. Подїлка на шклї в тім термометрі є така малесенька, що треба уживати побільшаючого шкла, щоби можна єї відчитати.

——

В середній Азії, недалеко каспійського моря находить ся озеро, котрого вода має прекрасну краску рож. Береги того озера суть застелені кристалами соли, котрі осліпляючо блестять до сонця. З води розходить ся приємний запах цьвітів. Краска води і єї запах походять правдоподібно з рослин, що ростуть на днї озера.

——

Найбільше вина на сьвітї пють у Франціи. Пересїчно випадає там на одну голову аж 21 ґальонів вина. Найменше вина уживають в Америцї. На одну голову припадає тут ледви пів ґальона. В Анґлїи припадає на одну голову рівно оден ґальон.

——

В головнїм містї Китаю в Пекін температура досягає в лїтї від 90 до 100 степенів Фаренгайта. Мимо того зими суть там дуже строгі і від грудня до марта всї ріки суть покриті ледом.

——

Два роки тому завязалась в Ню Йорку мала компанія людей перенятих новими соціяльними кличами, і з'орґанізовала там театр під назвою „The Progressive Stage Society". Цїль того театру дуже гарна: познакомлювати публику зі соціяльними питанями, виробити у них симпатію до робітничої кляси. Вплив театру на публику є так великий, а може і еще більший від впливу часописей. Часопись треба читати, мертва буква нїколи так не промовить до серця, як живий образ нужди людської представлений на сценї. Тим руководячи ся, ініціятори перед двома роками взяли ся за се дїло і нинї довели вже до гарного успіху. Звісна річ, штука драматична в Америцї стоїть дуже низько, підчас коли в Европі она доведена до досконалости. Отже на згаданій сценї грають штуки европейських писателїв, між иньшими штуки Ґоркого, Ібзена, Бернсона, Гавптмана, Метерлінка і д. Нарід полюбив сей театр і кождого і представленя є сей театр заповнений по найбільшій части робітниками, котрі радо приглядають ся своїй власній нуждї яку представляють на сценї. В послїдних часах змінено назву сего театру на „Театр Робітничий".

——

Перша часопись в Европі, стала виходити в Антверпії в роцї 1605. Часопись та виходить еще по нинїшний день, а минувшого року обходила триста лїтний ювилей.

——

Італія є державою, в котрій находить ся найбільше театрів в сьвітї. Після статистики выпадає там оден театр на 10.000 мешканців, підчас коли в Лондонї приміром, оден театр випадає пересїчно на 145.000 мешканців.

——

В Анґлії зуживають денно більше як 600.000 фунтів чаю.

——

В Африцї убивають 60.000 слонів, котрі роблять там величезні шкоди в плянтаціях.

——

Австрійский цїсар має перстень з найбільшим в сьвітї опальом (дорогий камінь.) Опаль той важить 17 унцій і має вартість 300 тисяч долярів.

Найбільшим муром на сьвітї є безперечно китайский мур, котрим хотїли китайцї відгородити ся від цїлого сьвіта. Останки того муру еще нинї можна оглядати. Має він 1500 миль довготи, а висота его виносить від 40 до 50 стіп. Місцями є так широкий, що два вози оден коло другого можуть вигідно по нім їхати. Мур сей збудовано тому 2000 лїт.

СМѢШНЕ.

Пересадивъ.

— Прошу о помôчь, сказавъ оденъ жебракъ — минулого тыжня згорѣла менѣ хата зъ усѣмъ добромъ.

— А чи маєшь яке свѣдоцтво, що ты погорѣвъ?

— Колижь и те свѣдоцтво згорѣло менѣ пôдчасъ пожару, вôдповѣвъ жебракъ.

——

— Якъ выростешь великій, Грицю, що будешь робити?

— Я запущу собѣ бороду.

— На що?

— А щобъ не мити цѣлого лиця.

——

— То твоя жѣнка, якъ бачу, цѣлкомъ до кухнѣ не заглядає?

— Такъ, и я зъ того дуже задоволеный, бо першь усього, маю здоровый жолудокъ, а вдруге, можу самъ частѣйше до кухнѣ заглядати.

——

Мѣжь нареченными.

— „Ты мене, певно, не кохаєшь, Стасю, и берешь мене лише за-для грошей?"

— „А що тобѣ приходить до головы, моя душко. Аджежь грошѣ заберуть мои вѣрителѣ, а я дôстану лише тебе."

——

Оденъ мысливець стоявъ и глибоко задумавшись, заглядавъ въ свою стрѣльбу.

— „Объ чѣмъ ты замы[illegible]ся, Петре?" пытає его това[illegible].

— „Ге ге!" смѣєтъ ся Петро, „я мыслю, щобъ то я робивъ зъ моєю стрѣльбою, якъ бы не вынайдено було пороху?"

——

— Чи є що кращого, якъ шклянка горѣвки?

— О, звичайно, є — двѣ шклянки горѣвки.

ДЛЯ ЗБІЛЬШЕНЯ СИЛИ.

Пан Френк Шіндлер, фармер з Йовком, Тексас, каже так: „Моя жінка часто хорує і еслиб не Тринера Лїчниче Гірке Вино, певно вже давно не булоб єї в живих. Сей лїк є правдивим добродїйством для моєї жінки і цїлої моєї родини, а дім мій не може обійтись без него. Мою жінку лиш сей лїк удержує при житю і силї і она п[illegible]ру[illegible] его кождому терплячому". Тринера Лїчниче Гірке Вино мусить збільшити тїлесну силу в кождім випадку, бо додає сьвіжу кров. Тїло начинає жадати корму і перерабляє его в кров так, що чиста кров зачне кружити і виганяє стару зужиту кров. В сей спосіб відживляють ся і найделїкатнїйші части тїла, почім слїдує здоровле і сила. Є се цїлком природний спосіб чищеня крови і скріплюваня тїла. Сли маєте брак апетиту, або сили вас опуопускають, Тринера Лїчниче Вино зараз Вам поможе

Продають по всѣхъ аптикахъ.

Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Если би зелїзні дороги з цїлого сьвїта уставити в простій лінії, то можнаби нею доїхати з землї на місяць і вернути з него на землю.

Съ 1 го января 1906 года въ г. Каменцѣ-Подольскомъ выходитъ ежедневная газета

„Подолія“

кромѣ дней послѣ воскресеній и праздниковъ. Цѣна газеты за годъ съ пересылкой и доставкой 12 руб.

Программа газеты:

1. Правительственныя распоряженія. Распоряженія Св. Синода. Распоряженія мѣстнаго Начальства.
2. Передовыя статьи по современнымъ вопросамъ.
3. Статіи, касающіяся наукъ (исторіи, археологіи, этнографіи, статистики и др.), образованія, искуствъ, сельскаго хозяйства, прикладныхъ знаній и др.
4. Общія внутреннія извѣстія.
5. Хроника мѣстной общественной и епархіальной жизни.
6. Иностранныя извѣстія.
7. Судебная хроника.
8. Телеграммы.
9. Корреспонденціи изъ Подольской губерніи и др. мѣстностей.
10. Письма священниковъ и др. лицъ по разнымъ вопросамъ, входящимъ въ программу газеты.
11. Обозрѣніе повременной печати свѣтской и духовной.
12. Отзывы о выходящихъ книгахъ свѣтскихъ и духовныхъ (библіографія).
13. Разныя извѣстія (смѣсь).
14. Отвѣты Редакціи (почтовый ящикъ).
15. Справочный отдѣлъ.
16. Объявленія.

Адресъ: 23 25

Городъ Каменецъ-Подольскъ, редакція газеты „ПОДОДІЯ“.
Редакторъ С. Дрожевый.

ЖЕЛІЗНИЦЯ ЛОРЕЛ ЛАЙН

Трени відходять зі Скрентов в буд[ні] від 1-ої до 6-ої рано що година, від 6 рано до 12 в ночи що 20 мінут В Неділю відходить трев від 1-ої рано до 7 що година, в від 7 рано до 12-ої в ночи що 20 мінут Від 3.20 до 6.40 пополудни трени ходять що 10 мінут До Вилясберї іде трен всего 41 мінут, а експресовий, що відходить зі Скрентов (крім Неділь) о 6.36, 8.16 і 10.36 рано а 2.16, 4.36 пополудни їде лиш 33 мінути Наші кари їдуть до Нейоґ Парку і Пітерсборґ. Ми перевозимо також пакунки.

B. F. WYLY, jr. traffic manager.
Scranton Pa.,

Вироблює бра[тські] [зна]ки, шапки, одзнаки, корогви уніформи.

Цѣнникъ и проб[ки] высылаю даромъ.

Можете писати до насъ по руски, єго[вен]ськи або польски.

R. H. Morgan, 13 N. Main str Scranton, Pa

Даремні Фарми!

Хочеш довідатись про край де уряд дає новим поселенцям найгарнїйшу землю совсїм даром, про край де 100.000 Русинам тепер добре иоводить ся.

Великий Канадийский Північний Захід

Сли так, то не занедбай післати малу суму, бо лишь $1 як річну предплату на одиноку руску часопись в Канадї, часопись яка що тижня переповнена фактами про поступ сего краю, особливо між Русинами там поселеними.

Русино-Англїйский і Англїйско-Русский Глунач. Книжка, яку кождий Русин повинен мати. Вчить ся скоро по англїйски. Написана і надрукована так, щоб заспокоїти жаданя Русинів в Америцї і Канадї. Много помічних і поучаючих віддїлів. Цїна $1.50.

Канадийский Фармер
P. O. Box 82, Winnipeg, Can.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read

The International Socialist Review

Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of Socialism and Farmers. No free copies.

CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher.
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ мающій яку небудь потребу въ Нью Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дістане найздоровшій и найтаншій снитки всякого рода и порядку, де най[ду] за ку[пи]ти шифкарту.

Годинка на цїле житє $5.95

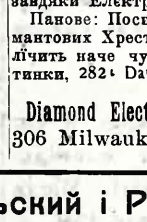

Правдивий 14 к. **Золотом повнепий** а не позолочуваний годинник стемпльований в середині „14 к гарантований на 20 лїт“. Виглядає як щиро золотий годинник але є сильнїйший, гарно ґравіроваиий або простий з нїкелевим Американьским осередком, камінцями, волосом і білим емалїйованим ціферблятом; можете єго дістати в якій небудь величині: мужеский нумер 18 або 16 і жіночий, нумер 6 або 0. Висилаєм експресом C. O. D. і позваляємо єго оглядати перед заплаченем. Сли переконаєш ся, що се найлїпший годинник за сї гроші, заплати агентови $5.95 і кошти експресу. Гарнпй ланцушок додаєм **даром,** а хто пришле вперед гроші, дістане гарне золоте перо або золотий ланцушок і хрест **даром** і заощадить кошти експресу. Не бій ся: ми стоїмо за се, що говоримо. Той сам годинник з осередком Elgin о $2.00 більше. Пиши виразно що хочеш. Jul

CROWN JEWELRY CO.
Dept. 1 6, 163 E. Randolph St., Chicago, Ill.

Діямантовий Електричний Хрест

званий також Крестом Волта, винайдений кілька лїт тому в Австрії.

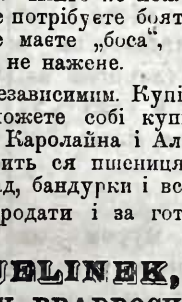

Лїчить Руматизм мускулів і ставів, Невральгію, Нервозність, Ослабленє, Безсонницю, Гістерію, Параліж, Трясенє, Апоплексію, Падачку, Танець сьв. Віта, Биттє Серця, Біль Голови і всї хороби нервової системи. Дїланє сего Хреста слїдуєвже по кількох годинах, хоч часом треба ждати кілька день. Пришліть нам доляра почтовим або експресовим моніордером, а вишлемо вам оден **Електричний Діямантовий Хрест** або шість за 5 дол.

Й. Бел, з Штутґард, Арк. пише: — Я мав болї роками і лїкар нї патентовані лїки не помагали. Тепер я зовсїм здоров завдяки Електричному Хрестови.

Панове: Посилаєм Вам $5.00 на 6 Діямантових Хрестів. Той що Ви післали, лїчить наче чудом. — Сестри Бенедиктинки, 282 Dauphin St. New Orleans, La

Адрес:
Diamond Electric Cross Co. Dept. 60
306 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Перший Польский і Руский
Банк в Блек Рак.

Посилка гроший до всїх частей сьвіта, скоро безпечно і по найнисшій цїнї.

Принимає гроші в депозити.

Шифкарти на всї лїнії до краю і з краю.

F. S. Trudnowski,

952 Grand Str., Cor. Amherst Str., N. BUFFALO, NY.
—і—
RIDGE ROAD, WEST SENECA, N. Y. 31

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Загалом кождий питає: Що буде дальше? Чи піде робота? А може буде страйк? Нїхто не може на се певно відповісти. Чи знаєте де не потрібуєте боятн ся страйку? — На фармі. На фармі не маєте „боса“, нїхто вам не розказує, анї з роботи Вас не нажене.

Я вам поможу, стати независимим. Купіть собі фарму. За моїм посередництвом можете собі купити фарму в стейтах Вірджінія, Норт Каролайна і Алабама. Добра земля, воздух і вода. Родить ся пшениця, жито, овес, кукурудза, тютюн, виноград, бандурки і всяка зеленина.

А все можете добре продати і за готові гроші. — Пишіть на адрес:

JOHN JELINEK,
14- 1116 PINE ALLEY, BRADDOCK, PA.
Напишіть десьте прочитали се оголошене.

Слив овиця — Вис ка

MORRIS FORST & CO.

COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD ST., PITTSBURG, PA.

Нас знають в цїлій Америцї, що ми продаєм лїпшу виску за ту саму цїну як хтонебудь другий в Америцї.

Платимо експрес від замовлень висше $5.00 на всхід до Ню Йорку і на захід до Чікаго. На дальші віддаленя опускаєм 10 прц. на оплату експресу або фрейту.

Враз з замовленем посилайте готівку в реджистрованім листї або почтовий переказ до Morris Forst & Co., Cor. Second Ave. & Smithfield Str., Pittsburg. Pa.

Пишіть по приватний цїнник. Всї мови.

MORRIS FORST & CO. 18-
Cor. Second Ave. & Smithfield Str, Pittsburg, Pa.

ВИНА — ТОРГОЛЬ

ЮРІЙ ХИЛЯКЪ,

Агентъ Р. Народного Дому въ Олифантъ, Па. и на околицяхъ.

Банковый Бизнесъ

Офисъ Адвокатскій

Банковый Бизнесъ.

Тутъ можете пôслати свои грошѣ безпечно а оплата дуже тана.

Также продаю шифкарты на всѣ лініи за ту саму цѣну, що и головнй компаніи.

Хто хоче дати вôдложити грошѣ, чи лише на часъ або на процентъ, або въ старôмъ краю въ Банку на процентъ, або хоче позичити грошей на добру заруку, най удасть ся до мене.

Офисъ Адвокатекій.

Хто бы хотѣвъ продати або купити собѣ фармы тутъ, або дôмъ въ старôмъ краю продати або купити ґрунтъ, увôльнити ся вôдъ контролѣ вôйсковои, вôдъ екзицирки або асентерунку, най прийде до мого офису або менѣ напише.

Грошѣ посылайте на money order або Bank Draft на адресу:

GEO. CHYLAK
5- **BOX 368, OLYPHANT, PA.**

Въ **ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА** найдете всегда свѣже, зимне пиво, імпортованй вина и цигара першои клясы.

До Польских Робітників.

Сли хочеш бути власним паном, забезпечити собі і своїй родинї житє і удержанє на старість і єсли хочеш добре мати ся і бути вдоволеним, а твої дїти щоб були здорові і щасливі, то покинь закурені фабрики, врадливі копальні і переповнені міста а посели ся в **Польскій Кольонії в околици Торн, Познання і Люблина** в середнім Висконсин, де мешкає тисяч польских фармерів що купили від нас землю, доробили ся в кількох лїтах і днесь є заможні, щасливі і не думають звідтам унїкати. як се мусять робити ті, що куиили землї в Вашинґтонї, Орегон, Мизурі або на полудни притаджені там фальшивими обіцянками і оголошеня.

Кольонїзацийна Комісія З. Н. П. лично оглянула наші кольонії і землї а прийшовши до заключеня, що суть добрі і відповідні для Кольонізації, поручає їх всїм краянам. Нема потреби захвалювати наші землї, бо достаточним доказом є те, що сотки польских фармерів найшли у нас добробут і будучність і самі магуть се посьвідчити. Землї продаю на легку сплату якої жадна инша компанія не може дати. Спішіть ся з закупном заки найлїпші землї не зістануть розібрані. Пишіть по описи, мапи і інформації сейчас до властителя,

M. DURSKI & CO.
Dep. 11 285 Armitage Ave., cor. Robey Str., Chicago, Ill. 19-

Л. Корибский
Канцелярія Адвокатска
33 Broadway, New York, N. Y.

Бюро Адвонатске провадить всякі справи судові, цивільні і карні. Вирабляє повновласти, завіщаня, контракти купна і продажи, даровизни, скрипти довжні, цесії. Справи спадкові і поданя гіпотечні, вирабляє позички гіпотечні і сплату довгів. Посередничить при продажи майна в краю.

Бюро Нотаріяльне займає ся легалїзацією всїх правних документів.

Справи Військові, як подане о увільнене від контролї і вправ, о асентерунок в Америцї залагоджує моя Канцелярія військова.

13—

ЧИТАЙТЕ!

Списъ книжокъ, якй продаємо:

* Америка	15 ц.
* Ангелъ та пустельникъ и т. и.	15 ц.
Біблія Велика	2 дол.
Борба клясъ и чому роботники организують ся	15 ц.
Весела книжочка въ образками	30 ц.
* Грѣхи мілїонерôвъ и т. п. С. 7.	15 ц.
Дещо въ исторіи православной місіи въ Америцѣ	10 ц.
Дещо про звѣрята	30 ц.
* Двѣ левады и т. п. С. 5	15 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6.	15 ц.
* Емігрант	15 ц.
Жовнѣръ	10 ц.
Журавлѣ	15 ц.
Житє Исуса Христа	1.50 дол.
* Житє, заробки, организацiи и т. п. въ Спол. Державаxъ	15 ц.
Зубъ за зубъ	10 ц.
* Казки про Жидів	15 ц.
Исторія Руси въ образками	10 ц.
Капіталъ и праця	15 ц.
* Книжка Рахункова	50 ц.
* Каленларь	25 ц.
Марія	10 ц.
* Многострадальный народъ, оглядъ исторіи украинського народу	20 ц.
* Наверненый Грѣшникъ	20 ц.
Народный рухъ австро-угорскихъ Русиновъ	15 ц.
Новый Завѣтъ	4 дол.
Образки и загадки	10 ц.
Оповѣдання	15 ц.
Оповѣдання про заздрыхъ богôвъ	10 ц.
Про вôдступниковъ вôдъ рос. православія	10 ц.
* Про нутро землѣ	25 ц.
Подземнй скарбы	25 ц.
Покуса	10 ц.
Псалтыръ	1 дол.
Розмова Поляка, въ Русиномъ	10 ц.
Руско англійскій словарецъ	20 ц.
* Релігійнй вѣрованя старинныхъ народôвъ	20 ц.
Смерть	10 ц.
* Стародавнй казки та оповѣдання	15 ц.
* Степовй люде	15 ц.
* Страйкъ	20 ц.
Тарасъ Шевченко	15 ц.
Тимко Гавралюкъ	15 ц.
Унія въ Америцѣ	20 ц.
* Хто въ чого жіе	15 ц.
* Якй то є люде на земли, въ 20 образками	50 ц.
* Якъ мужикъ ходивъ до царя правды шукати	15 ц.

Золоте перо Celtric 1.00 дол. Золоте перо Sanford 2.00 дол.

Атлясъ цѣлого свѣта, англійскій, 105 мапъ, надъ 300 сторôнъ, подае имена и людноcть 40.000 мѣстъ цѣлого свѣта 1 дол.

Мапа Сполученыхъ Державъ и цѣлого свѣта 4 стопы широка а 6 стôпъ довга (иншй продають по 5 дол.) у насъ лишь 2 дол.

Адресъ треба всегда выписати англійскими буквами и то дуже выразно.

Адресуйте:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Новый Завѣтъ

Господа Нашого Исуса Христа въ языцѣ церковно-словеньскôмъ съ переводомъ на языкъ народно-рускій съ поясненями; О. А. Бачиньского, за одобренемъ и благословенемъ Митрополита. Сторôнъ 992.

Цѣна 4 доляры.

Псалтырь

въ языцѣ церковно-словеньскôмъ съ переводомъ на языкъ народно-рускій, съ поясненями; о. А. Бачиньского; за одобренемъ Митрополита. Сторôнъ 286.

Цѣна 1 дол.

Обѣ книжки разомъ 4.50 дол.

Замовленя вразъ зъ грôшми посилати на адресу:
SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

Чи чули Вы, що „Свобода“ посилає грошѣ до краю?

Чомужь посилаєте все ще грошѣ черезъ чужихъ?

Хто пôшле до краю черезъ „Свободу“ не менче 50 долярôвъ наразъ, той дôстане въ дарунку гарный календарь.

Адресъ:

SVOBODA, BOX 353, SCRANTON, PA.

Оденъ зънайбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСôБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и пожывне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.